

Α. Τ. Ε. Ι. ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θ Ε Μ Α :

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΤΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ
ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΔΟΚΙΑΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΜΠΛΑΒΑΚΗ ΣΟΦΙΑ - Α. Μ. 6091

ΗΡΑΚΛΕΙΟ - 1 ΜΑΪΟΥ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ</u>	<u>ΣΕΛΙΔΑ</u>
ΜΕΡΟΣ Ι - “ Εισαγωγικές Έννοιες ”	4
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
ΜΕΡΟΣ ΙΙ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	8
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	
• 2.1 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΔΑΦΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ (ΛΟΓ.10Ε.Γ.Λ.Σ.)	8
• 2.2 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	9
✓ 2.2.1 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΣΕ ΕΤΑΙΡΙΑ	10
✓ 2.2.2 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ή ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΈΡΓΩΝ ΣΕ ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	10
• 2.3 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ – ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ- ΛΟΙΠΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	12
✓ 2.3.1 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΑΡΑΚΡΑΤΕΙΤΕ Η ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΜΕΧΡΙ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΤΟΥ ΤΙΜΗΜΑΤΟΣ	14
✓ 2.3.2 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΜΙΣΘΩΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	14
✓ 2.3.3 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ ΤΡΙΤΩΝ	15
✓ 2.3.4 ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ή ΑΧΡΗΣΤΕΥΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ	15
• 2.4 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	15
• 2.5 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	17
• 2.6 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΤΗΣΗΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (λογ 15 Ε. Γ. Λ. Σ.)	18
• 2.7 ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	18

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΆΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	30
• 5.1 Έννοια και Περιεχόμενο	30
• 5.2 Υπεραξία της Επιχείρησης (Goodwill)	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 : ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΕ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ (ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ)	33
• 6.1 Έννοια	33
• 6.2 ΈΞΟΔΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 : ΑΝΤΙΘΕΤΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ κ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 : ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	40
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΩΝ (Σελίδες 45 – 59)	
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	60

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές, τα περιουσιακά στοιχεία του Ενεργητικού διακρίνονται από την άποψη του λειτουργικού της προορισμού σε Πάγια, Κυκλοφορούν Ενεργητικό και σε Διαθέσιμα, τα οποία ανήκουν στην ευρύτερη έννοια των κυκλοφορικών. Στο Πάγιο Ενεργητικό περιλαμβάνεται το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων, τα οποία προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια και με την ίδια μορφή στην επιχείρηση, με στόχο την χρησιμοποίηση τους για την επίτευξη των σκοπών της.

Συγκεκριμένα στο πάγιο ενεργητικό περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες Παγίων Περιουσιακών στοιχείων:

- Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία: Είναι τα υλικά αγαθά τα οποία αποκτά η επιχείρηση με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους κατά την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους η οποία είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη του έτους.
- Άυλα πάγια ή Ασώματες Ακίνητοποιήσεις: Είναι τα άυλα οικονομικά αγαθά, χρηματικής αποτίμησης (όπως δικαιώματα), τα οποία αποκτά η επιχείρηση για να τα χρησιμοποιήσει παραγωγικά σε διάρκεια μεγαλύτερη του έτους. Είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής είτε μόνα τους είτε μαζί με την επιχείρηση.
- Έξοδα εγκατάστασης ή πολυετούς απόσβεσης: Πρόκειται για τα έξοδα που γίνονται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της επιχείρησης, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμετάλλευσης καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της, τα οποία εξυπηρετούν την δραστηριότητά της για χρονική περίοδο μεγαλύτερη του έτους και γι' αυτό αποσβένονται τμηματικά.
- Συμμετοχές: είναι οι μετοχές των Ανωνύμων Εταιριών (Α. Ε.), τα εταιρικά μερίδια των Εταιριών Περιορισμένης ευθύνης (Ε. Π. Ε.), και οι εταιρικές μερίδες των εταιριών, με σκοπό την διαρκή κατοχή τους για την άσκηση επιρροής σε αντίστοιχες εταιρίες.
- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις: Περιλαμβάνει απαιτήσεις της επιχείρησης, των οποίων η προθεσμία εξόφλησης λήγει μετά το τέλος της επόμενης χρήσης. Καταχωρούνται στον Ισολογισμό στην κατηγορία του πάγιου ενεργητικού.

ΜΕΡΟΣ II

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, που χρησιμοποιούνται σε μία επιχείρηση έχουν περιορισμένη διάρκεια ζωής, δηλαδή χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία για ορισμένο χρονικό διάστημα. Αυτό το χρονικό διάστημα που χρησιμοποιείται παραγωγικά το πάγιο ονομάζεται *Ωφέλιμη Διάρκεια Ζωής*.

Το πάγιο περιουσιακό στοιχείο υφίσταται μείωση της αξίας του, η οποία οφείλεται στην λειτουργική του φθορά, στη χρονική του φθορά και στην οικονομική του απαξίωση η οποία προέρχεται από την τεχνολογική εξέλιξη. Η λειτουργική φθορά προέρχεται από τη χρησιμοποίηση των παγίων στοιχείων ως μέσω δράσης της οικονομικής μονάδας (για παράδειγμα παραγωγή προϊόντων). Η χρονική φθορά προέρχεται από την πάροδο του χρόνου και μόνο, ενώ η οικονομική απαξίωση προέρχεται από τις συνεχείς επιστημονικές και τεχνολογικές προόδους, που στην εποχή μας χαρακτηρίζονται από τον ταχύτατο ρυθμό τους κι έχουν ως αποτέλεσμα την κατασκευή νέων και αποδοτικότερων μηχανημάτων. Με την νέα αυτή τεχνολογία παράγονται προϊόντα αλλά και υπηρεσίες χαμηλότερου κόστους αλλά βελτιωμένης ποιότητας με συνέπεια την πρόωρη αχρήστευση του πάγιου εξοπλισμού.

Ο προσδιορισμός της μείωσης του παγίου περιουσιακού στοιχείου και η λογιστική του απεικόνιση ονομάζεται *Απόσβεση*.

Το Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο ορίζει ότι Απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του παγίου περιουσιακού στοιχείου, που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και συνακόλουθα, η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε κάθε μια χρήση. Είναι ένα στοιχείο το οποίο κοστολογείται στην παραγωγική διαδικασία της επιχείρησης γιατί όπως είναι φανερό, τα πάγια περιουσιακά στοιχεία συμμετέχουν στην διαδικασία αυτή. Για το λόγο αυτό, η επιχείρηση υπολογίζει κάθε χρόνο την μείωση των παγίων στοιχείων της και την ενσωματώνει στο κόστος των αγαθών ή υπηρεσιών που παράγει δηλαδή στο λειτουργικό κόστος της.

Οι αποσβέσεις διακρίνονται σε Τακτικές και Έκτακτες.:

Τακτικές είναι οι αποσβέσεις οι οποίες υπολογίζονται κάθε έτος, με το νόμιμο συντελεστή μέχρι να φτάσουν συνολικά το ποσό κατά ένα λεπτό μικρότερο από την αρχική του αξία και αναγνωρίζονται φορολογικά προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επόμενων αυτών χρήσεων. Ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος των αγαθών και ανταποκρίνονται στην πραγματική μείωση της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων. Οι τακτικές αποσβέσεις προβλέπονται από το π.δ.88/1973. Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. η δαπάνη των τακτικών

αποσβέσεων καταχωρείται στη χρέωση του λογαριασμού 66 "ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ" και σε πίστωση των λογαριασμών των αποσβεσμένων παγίων σε κάθε περίπτωση (11.99, 12.99, 13.99, 14.99 κλπ). **Έκτακτες** ή **πρόσθετες**, είναι οι αποσβέσεις οι οποίες από οικονομικής άποψης δεν χαρακτηρίζονται ως αποσβέσεις, κυρίως γιατί το ύψος αυτών εξαρτάται από την περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση. Οι έκτακτες αποσβέσεις προβλέπονται από τον ν.1982/1990 και κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. καταχωρούνται στον λογαριασμό 85 "ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ".

Η διενέργεια αποσβέσεων κάθε έτους για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία με τους θεσπισμένους συντελεστές είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών. Η διενέργεια των αποσβέσεων ξεκινάει από την στιγμή που το πάγιο περιουσιακό στοιχείο αρχίζει να λειτουργεί δηλαδή να χρησιμοποιείται, και διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των διενεργημένων αποσβέσεων για κάθε αποσβέσιμο στοιχείο γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου, μείον ενός λεπτού, ανεξάρτητα αν εξακολουθεί η παραγωγική χρησιμοποίησή του.

Τα εργαλεία και τα ανταλλακτικά των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένονται εφάπαξ, δηλαδή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό(100%), μέσα στη διαχειριστική χρήση, κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά. Η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων είναι υποχρεωτική και οι επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να τα αποσβέσουν τμηματικά.(ΠΔ 299/2003 παρ.5 άρθρο 1).

Οι αποσβέσεις διενεργούνται με δύο τρόπους: α) **Άμεσος τρόπος** και β) **Έμμεσος τρόπος**.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους από τη κείμενη νομοθεσία, συντελεστές ετήσιας τακτικής αποσβέσεως, για κάθε κατηγορία αποσβεσίμων παγίων στοιχείων. Από την χρήση 1998 εφαρμόζονται οι συντελεστές του Π.Δ. 100/1998. Οι συντελεστές αυτοί, κατά τεκμήριο, καλύπτουν τη φθορά που προκύπτει από την χρήση του, την πάροδο του χρόνου καθώς και την οικονομική απαξίωση των οικείων στοιχείων.

Τα ποσοστά – συντελεστές αποσβέσεων αφορούν ετήσια απόσβεση καθώς και στα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από τον μήνα κατά τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται με τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες λειτουργίας, μέχρι το τέλος της διαδοχικής χρήσης. Οπότε αν κάποιο πάγιο κατά την διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει μικρότερο χρονικό διάστημα από 12 μήνες για παράδειγμα 6 μήνες, οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα περιοριστούν στα 6/12 αυτών.

Κατά την ίδια έννοια αν κάποιο πάγιο κατά τη διάρκεια της διαδοχικής χρήσης χρησιμοποιηθεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών. Για παράδειγμα: χρησιμοποιείται

πάγιο για 17 μήνες. Οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν με τον προβλεπόμενο συντελεστή, θα προσαυξηθούν κατά 5/12 ($12/12 + 5/12$) αυτών και θα ανέλθουν στα 17/12 των ετήσιων αποσβέσεων.(παρ.3 άρθρου1).

Οι νέες επιχειρήσεις για τις τρεις πρώτες διαδοχικές χρήσεις έχουν την εξής δυνατότητα:
α) να μην πραγματοποιήσουν καθόλου αποσβέσεις για τα πάγιά τους και β) να πραγματοποιήσουν αποσβέσεις με συντελεστή το μισό από εκείνο που προβλέπεται. Για παράδειγμα: η πρόβλεψη για πάγιο κατώτερο συντελεστή απόσβεσης είναι 8% και ο ανώτερος 12%. Αν η επιχείρηση επιλέξει τον κατώτερο συντελεστή(8%) θα πρέπει να διενεργήσει αποσβέσεις με συντελεστή 4% (δηλ. $8\%*50\%$). Η επιλογή αυτή της μη διενέργειας των αποσβέσεων ή των μειωμένων αποσβέσεων, αφορά όλα τα πάγια της συγκεκριμένης επιχείρησης.

Τα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία που έχουν απεριόριστη διάρκεια ζωής και τα οποία δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της επιχείρησης δηλαδή αυτά που έχουν τεθεί εκτός εκμετάλλευσης όπως οικόπεδα, δεν υπολογίζονται αποσβέσεις.

Αντίθετα για τα πάγια των επιχειρήσεων που λειτουργούν εποχιακά δηλαδή συγκεκριμένους μήνες κάθε διαδοχική χρήση (παράδειγμα: Ξενοδοχειακές μονάδες) υπολογίζονται αποσβέσεις για όλους τους μήνες της χρήσης, δεδομένου ότι η μη χρησιμοποίηση των παγίων του για όλους τους μήνες της χρήσης, οφείλεται στον τρόπο λειτουργίας τους και δεν είναι επιλογή των επιχειρήσεων.

Στο τέλος του παραγωγικού βίου, το πάγιο περιουσιακό στοιχείο εκτιμάται ότι μπορεί να πουληθεί σε μια τιμή, η οποία λέγεται υπολειμματική αξία. Οπότε για να βρούμε την αποσβεστέα αξία θα πρέπει από την αρχική αξία του παγίου να αφαιρέσουμε την υπολειμματική του αξία.

ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ = ΑΡΧΙΚΗ ΤΙΜΗ – ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία Ενεργητικού είναι εκείνα που έχει στην κυριότητά της η επιχείρηση για διαρκή παραγωγική χρήση μεγαλύτερη από ένα έτος. Αυτά διακρίνονται σε πάγια που η ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους είναι απεριόριστη όπως οικόπεδα, και σε πάγια που η ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους είναι περιορισμένη όπως κτίρια, έπιπλα μεταφορικά μέσα κλπ.

Αποσβέσιμο Πάγιο Περιουσιακό Στοιχείο είναι το ενσώματο ή άυλο πάγιο στοιχείο που αποκτάται από την επιχείρηση για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη και μεγαλύτερη από ένα έτος. Η αξία στην οποία υπολογίζεται η απόσβεση λέγεται **αποσβεστέα αξία**.

2.1 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΔΑΦΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ (ΛΟΓ. 10 Ε.Γ.Λ.Σ.)

Τα γήπεδα – οικόπεδα και οι άλλες εδαφικές εκτάσεις που δεν φθείρονται κατά τη χρήση τους από την πάροδο του χρόνου, **δεν υπόκεινται** σε απόσβεση. Όταν όμως για τις εδαφικές αυτές εκτάσεις υπάρχει κίνδυνος **οικονομικής απαξίωσης και υποτίμησης**, τότε σχηματίζεται ειδική πρόβλεψη και **χρεώνεται** ο λογαριασμός

83.10 'ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΑΞΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΓΗΠΕΔΩΝ' και **πιστώνεται** ο λογαριασμός 44.10 'ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΑΞΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΓΗΠΕΔΩΝ' με το ίδιο ποσό. Στη συνέχεια ο λογαριασμός 83.10, του οποίου το ποσό θεωρείται ζημία για την επιχείρηση, μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης για να τα μειώσει. Η ζημία αυτή **δεν αναγνωρίζεται φορολογικά**, όταν η εδαφική έκταση θεωρείται πάγιο για την επιχείρηση (Ν.Δ. 2238/1994 άρθρο 31 παρ.1^η). Για το λόγο αυτό, το ποσό που του λογαριασμού 83.10 δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα για τον προσδιορισμό του κέρδους, που θα φορολογηθεί (Εγκύκλιος 1018050/1993, άρθρο 10 παρ.12.1).

Τα ορυχεία, τα λατομεία, και τα μεταλλεία υπόκεινται σε απόσβεση, που γίνεται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Αν δεν ορίζεται από την νομοθεσία ο τρόπος απόσβεσης, τότε η απόσβεση γίνεται με βάση τη χρονική διάρκεια της χρησιμοποίησής τους, λαμβάνοντας φυσικά υπόψη και την υπολειμματική τους αξία.

Τα δάση δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Όταν όμως δημιουργούνται δάση με δαπάνες του ιδιοκτήτη, τότε οι δαπάνες αυτές υπόκεινται σε απόσβεση.

2.2 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Όταν πωλείται ένα κτίριο, πιστώνεται ο οικείος λογαριασμός του κτιρίου με την αξία πώλησης και χρεώνεται με τα έξοδα πώλησής του. Στη συνέχεια υπολογίζονται οι αποσβέσεις της ίδιας χρήσης, μέχρι την ημέρα της πώλησης. Με το ποσό αυτό **χρεώνεται** ο λογαριασμός **61.01 “ Αποσβέσεις Κτιρίων - Εγκαταστάσεις Κτιρίων – Τεχνικών Έργων”**, και **πιστώνεται** ο λογαριασμός **11.99 “Αποσβεσμένα Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων – Τεχνικών Έργων”**. Έπειτα χρεώνεται ο λογαριασμός 11.99 με το συνολικό ποσό των αποσβέσεων του κτιρίου που πωλείται και πιστώνεται ο οικείος λογαριασμός του κτιρίου. Η διαφορά που προκύπτει από την εξίσωση του οικείου λογαριασμού του κτιρίου που πωλείται, μεταφέρεται στον λογαριασμό 81.02.00 “έκτακτες ζημίες” ή στον λογαριασμό 81.03.00 “Εκτακτα κέρδη” ανάλογα.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται από τη στιγμή που το πάγιο αρχίσει να χρησιμοποιείται και όχι από τη στιγμή που αγοράζεται. Αν η χρησιμοποίησή του δεν αρχίζει από την αρχή του έτους, τότε το ποσοστό της απόσβεσης περιορίζεται ανάλογα με τους μήνες που χρησιμοποιείται το πάγιο αυτό στοιχείο, οριζόμενο σε τόσα δέκατα όσοι είναι και οι μήνες, από το μήνα που τέθηκε σε λειτουργία μέχρι το τέλος της χρήσης. Επίσης όταν η χρήση περιλαμβάνει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δώδεκα (12) μήνες (π.χ. υπερδωδεκάμηνη πρώτη χρήση από την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης), τότε το ετήσιο ποσοστό απόσβεσης του κτιρίου θα αυξηθεί, ανάλογα, πολλαπλασιαζόμενο με κλάσμα το οποίο θα έχει ως αριθμητή τον αριθμό των μηνών που διάρκεσε η διαχειριστική χρήση και ως παρανομαστή τον αριθμό 12 (όσοι οι μήνες του έτους).

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται κάθε χρόνο μέχρις ότου φτάσουν συνολικά την αποσβεστέα αξία, άσχετα αν υπάρχουν κέρδη ή ζημίες. Υπολογίζονται μόνο για τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν κατά κυριότητα στην επιχείρηση και που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της και όχι για τα περιουσιακά στοιχεία που είναι ξένης κυριότητας, τα οποία χρησιμοποιεί η επιχείρηση με καταβολή ενοικίου (Στ. Ε. 3856/68). Επίσης για τις οικοδομές-κτίρια που ανήκουν κατά κυριότητα στην επιχείρηση και εκμισθώνονται σε τρίτους, έναντι καταβολής ενοικίου, υπολογίζονται από την επιχείρηση οι νόμιμες αποσβέσεις, όπως θα υπολογιζόταν, αν αυτά τα κτίρια – οικοδομές χρησιμοποιούνταν από την ίδια την επιχείρηση που τις εκμισθώνει σε τρίτους (Στ. Ε. 749/82).

Όταν αγοράζονται μεταχειρισμένα πάγια στοιχεία (κτίρια μηχανήματα κλπ.) τότε οι αποσβέσεις αρχίζουν να υπολογίζονται πάνω στην αξία αγοράς του μεταχειρισμένου αυτού στοιχείου, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι αποσβέσεις που είχαν πραγματοποιηθεί από τον προκάτοχο του στοιχείου αυτού (Στ. Ε. 2424/65, 3862/76).

Δεν θεωρούνται πάγια περιουσιακά στοιχεία οι οικοδομές που ανήκουν σε τεχνική εταιρία και οι οποίες προορίζονται για μεταπώληση. Συνιστούν κυκλοφορούν ενεργητικό (εμπορεύματα) και δεν υπόκεινται σε απόσβεση (Στ. Ε. 2502/84). Αν όμως εκμισθωθεί για παράδειγμα ένα κτίριο, τότε αυτό θεωρείται πάγιο και υπόκειται σε απόσβεση (Στ. Ε. 2499/84).

Η απόσβεση εφαρμόζεται μόνο στην αξία των κτισμάτων και όχι στην αξία των οικοπέδων (Υπ. Οικ. Εγκ. 46/73). Θα πρέπει λοιπόν, να γίνεται διαχωρισμός της αξίας του οικοπέδου και της αξίας του κτίσματος με βάση σχετικής έκθεσης μηχανικού.

2.2.1. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΣΕ ΕΤΑΙΡΙΑ

Όταν ένας εταίρος εισφέρει τη χρήση ακινήτου (υπό την κυριότητά του) σε μία Ο.Ε., Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε., στην οποία συμμετέχει, τότε η εταιρία δεν δικαιούται να ενεργήσει αποσβέσεις πάνω στο ακίνητο αυτό, γιατί θεωρείται ότι **ιδιοχρησιμοποιείται** από τον ίδιο τον έτερο. Το **δικαίωμα** της απόσβεσης του ακινήτου αυτού, το διατηρεί ο εταίρος που εισφέρει την χρήση του, και που έχει την κυριότητά του. Η χρήση του ακινήτου, που ανήκει στην κυριότητα του εταίρου, εμφανίζεται στα βιβλία της εταιρίας με λογαριασμούς τάξεως. Παράδειγμα, η αντικειμενική αξία του ακινήτου χρεώνεται ο λογαριασμός **04.00.000** “ΧΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΕΤΑΙΡΟΥ.....” και πιστώνεται με το ίδιο ποσό ο λογαριασμός **08.00.000** “ΧΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΕΤΑΙΡΟΥ.....”.

Επίσης ένας μέτοχος μπορεί να εισφέρει στην Ανώνυμη Εταιρία την χρήση ακινήτων που του ανήκουν και να λάβει από την εταιρία μετοχές ίσης αξίας με τη μισθωτική αξία του ακινήτου. Η μισθωτική αυτή αξία αποτελεί για το μέτοχο, **εισόδημα οικοδομών** που δεν υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου 3,6% διότι στην πραγματικότητα θεωρείται εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση του ακινήτου του άσχετα αν έχει γίνει διανομή μερίσματος στους μετόχους. (Εγκ. Ν. 3166/76, Στ. Ε. 4007/84, άρθρο 21 Ν.2238/94). Ο μέτοχος πρέπει να δηλώνει το ποσό ανά έτος το οποίο θα είναι ίσο με το πηλίκο της διαίρεσης της αξία της εισφερόμενης χρήσης του ακινήτου δια του αριθμού των ετών για τα οποία εισφέρεται η χρήση του (Ν. 2190/1920 άρθρο 43 παρ.4 περ. δ’).

2.2.2. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ή ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΈΡΓΩΝ ΣΕ ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΤΡΙΤΩΝ

Μια επιχείρηση όταν κατασκευάζει ένα **ακίνητο σε οικόπεδο τρίτων**, έχει το δικαίωμα να το χρησιμοποιήσει ορισμένα χρόνια και μετά να το παραδώσει στον ιδιοκτήτη του οικοπέδου. Τα κτίρια και τα τεχνικά έργα που **κατασκευάζονται** σε ακίνητα τρίτων, καθώς και οι δαπάνες βελτίωσης και οι προσθήκες που πραγματοποιούνται γι’ αυτά, **αποσβένονται** ανάλογα με το χρόνο της συμβατικής χρησιμοποίησής τους, με τον όρο ότι ο συντελεστής απόσβεσης που προσδιορίζεται με βάση το χρόνο χρησιμοποίησης δε θα είναι μικρότερος από το συντελεστή που εφαρμόζεται σε ομοειδή ιδιότητα πάγια (**Π.Δ. 1123/80** περ.2.2.105, **Ν. 2238/94** άρθρο 31 παρ.1**Ζ**). Η επιχείρηση που είναι **ιδιοκτήτης** του οικοπέδου που κατασκευάζεται το κτίριο ή το τεχνικό έργο, θεωρεί εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων το κόστος κατασκευής του.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΠΑΓΙΟΥ – ΚΤΙΡΙΟΥ

- Η αξία του κτιρίου είναι 550.000 ευρώ, με ωφέλιμη διάρκεια ζωής 10 έτη.
- **Συντελεστής απόσβεσης** 100% / 10 έτη = 10% ανά έτος
- **Αποσβεστέα Αξία:** Αξία Κτήσης = 500.000 ευρώ
- **Απόσβεση χρήσης:** αποσβεστέα αξία * 10% ανά έτος
- **Αναπόσβεστη Αξία:** Αποσβεστέα Αξία – συνολικά Αποσβεσμένη αξία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΠΑΓΙΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

<u>ΕΤΗ</u>	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ</u> <u>ΑΞΙΑ</u>	<u>ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ</u> <u>ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ</u>	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΗ</u> <u>ΧΡΗΣΗΣ</u>	<u>ΣΥΝΟΛΙΚΗ</u> <u>ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ</u>	<u>ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ</u> <u>ΑΞΙΑ</u>
1	500.000	10%	50.000	50.000	450.000
2	500.000	10%	50.000	100.000	400.000
3	500.000	10%	50.000	150.000	350.000
4	500.000	10%	50.000	200.000	300.000
5	500.000	10%	50.000	250.000	250.000
6	500.000	10%	50.000	300.000	200.000
7	500.000	10%	50.000	350.000	150.000
8	500.000	10%	50.000	400.000	100.000
9	500.000	10%	50.000	450.000	49.999,99
10	500.000	10%	50.000	500.000	0,01

2.3. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ – ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ- ΛΟΙΠΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Οι αποσβέσεις των μηχανημάτων, των τεχνικών εγκαταστάσεων και του λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού, υπολογίζονται στο τέλος κάθε έτους και με βάση τους προβλεπόμενους από το νόμο συντελεστές απόσβεσης. Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται, από τη στιγμή που το μηχάνημα αρχίζει να λειτουργεί. Αν η επιχείρηση το επιθυμεί, μπορεί να **μην** διενεργήσει αποσβέσεις **σε μία κατηγορία** μηχανημάτων ή να διενεργήσει αποσβέσεις με συντελεστή μικρότερο από εκείνο που ορίζει ο νόμος, χωρίς να χάνει το δικαίωμα να υπολογίσει τις αποσβέσεις που δεν υπολόγισε τη χρήση αυτή, κατά τη διάρκεια των επόμενων ετών, όχι όμως συσσωρευτικά (Εγκ. 1018050/93, άρθρο 10 παρ. 11).

Όταν πωλείται ένα μηχάνημα, πιστώνεται ο οικείος λογαριασμός του μηχανήματος με την αξία πώλησης, και χρεώνεται με τα έξοδα πώλησής του. Στη συνέχεια υπολογίζονται οι αποσβέσεις της ίδιας χρήσης μέχρι την ημέρα της πώλησης. Με το ποσό αυτό **χρεώνεται** ο λογαριασμός 66.02 και **πιστώνεται** ο λογαριασμός 12.99. "αποσβεσμένα μηχανήματα...". Έπειτα **χρεώνεται** ο λογαριασμός 12.99. με όλο το ποσό των αποσβέσεων του μηχανήματος και **πιστώνεται** ο οικείος λογαριασμός του μηχανήματος αυτού (12.). η διαφορά που προκύπτει από την εξίσωση του οικείου λογαριασμού του μηχανήματος, μεταφέρεται στον λογαριασμό 81.02.02 "ζημίες...." ή στον λογαριασμό 81.03.02 "κέρδη.....", ανάλογα.

Αν αργότερα παύσει να λειτουργεί το μηχάνημα γιατί π.χ. σταμάτησε η παραγωγή του αντίστοιχου προϊόντος, τότε για το χρονικό αυτό διάστημα δεν υπολογίζονται αποσβέσεις. Αν το μηχάνημα δεν λειτουργεί λόγω αργίας ή επισκευής, φυσικά και θα υπολογιστούν οι αποσβέσεις κανονικά.

Σε περίπτωση συγχώνευσης επιχειρήσεων, οι αποσβέσεις υπολογίζονται πάνω στην αξία των παγίων, η οποία επαληθεύτηκε από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή από τους ορκωτούς ελεγκτές (Ν. 2166/93 άρθρα 1 έως 5).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2

ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ

Μηχάνημα της επιχείρησης αξίας 250.000 ευρώ, η ωφέλιμη διάρκεια ζωής του ανέρχεται σε 5 έτη και με υπολειμματική αξία 50.000 ευρώ.

→ **ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ:**

Αξία Κτήσης – Υπολειμματική αξία = 250.000 – 50.000 = 200.000 ευρώ

→ **ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ:** 100% / 5 έτη = 20% ανά έτος

→ **ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ:** Αποσβεστέα Αξία * Συντελεστής Απόσβεσης (20%)
ανά έτος

→ **ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ:** αποσβεστέα αξία – Συνολικά αποσβεστέα αξία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ

<u>ΕΤΗ</u>	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ</u> <u>ΑΞΙΑ</u>	<u>ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ</u> <u>ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ</u>	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΗ</u> <u>ΧΡΗΣΗΣ</u>	<u>ΣΥΝΟΛΙΚΗ</u> <u>ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ</u> <u>ΑΞΙΑ</u>	<u>ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ</u> <u>ΑΞΙΑ</u>
<u>1</u>	200.000	20%	40.000	40.000	160.000
<u>2</u>	200.000	20%	40.000	80.000	120.000
<u>3</u>	200.000	20%	40.000	120.000	80.000
<u>4</u>	200.000	20%	40.000	160.000	40.000
<u>5</u>	200.000	20%	39.999,99	199.999,99	0,01

2.3.1 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΑΡΑΚΡΑΤΕΙΤΑΙ Η ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΜΕΧΡΙ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΤΟΥ ΤΙΜΗΜΑΤΟΣ

Πολλές φορές συμβαίνει να αγοράσει η επιχείρηση μηχανήματα με πίστωση και πάνω σε αυτά να διατηρεί ο πωλητής την κυριότητα, μέχρι την αποπληρωμή του τιμήματος. Στην περίπτωση αυτή τα μηχανήματα ανήκουν στην επιχείρηση που τα αγοράζει αλλά δεν έχει το δικαίωμα να τα μεταπωλήσει, πριν από την εξόφλησή τους. Για τον λόγο αυτό, η επιχείρηση που αγοράζει μηχανήματα με τον όρο της αποπληρωμής του τιμήματος, υπολογίζει κανονικά αποσβέσεις πάνω στα συγκεκριμένα μηχανήματα, από την ημέρα που ξεκινάει η λειτουργία τους (Υπ. Οικ. Α. 7187/63).

Σε περίπτωση που η επιχείρηση η οποία αγόρασε με πίστωση τα μηχανήματα, δεν μπόρεσε να τα εξοφλήσει, τότε οι αποσβέσεις που ενεργήθηκαν, ακυρώνονται και το ποσό τους μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά τη διάρκεια της οποίας έχει προγραμματιστεί η αίρεση της αποπληρωμής του τιμήματος και φορολογούνται κανονικά μαζί με τα άλλα κέρδη. Σε αυτήν τη περίπτωση, το ποσό που κατέβαλε η αγοράστρια επιχείρηση ως αποζημίωση για τη χρήση και φθορά των μηχανημάτων (τα οποία έχουν επιστραφεί), το μεταφέρει κανονικά στα αποτελέσματα της ίδιας χρήσης, που στα κέρδη της έχουν προστεθεί και οι ακυρούμενες αποσβέσεις. Με τον τρόπο αυτό μειώνονται τα κέρδη της χρήσης αυτής και το υπόλοιπο από τα κέρδη αυτά θα φορολογηθεί κανονικά ως κέρδος χρήσης (Υπ. Οικ. Α7187/63).

2.3.2. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΜΙΣΘΩΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Σύμφωνα με το Ν. 1665/86, ο εκμισθωτής Α που είναι συνήθως Τράπεζα και ο μισθωτής Β που είναι συνήθως επιχείρηση (οποιασδήποτε μορφής) μπορούν να συνάψουν σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης βάση της οποίας ο εκμισθωτής Α παραχωρεί έναντι μισθώματος, στο μισθωτή Β, τη χρήση κινητού πράγματος που προορίζεται για την επιχείρησή του, για ορισμένο χρονικό διάστημα και όχι μικρότερο από τρία έτη, παρέχοντας του το δικαίωμα, είτε να αγοράσει τον εξοπλισμό αυτό στη λήξη της σύμβασης, είτε να τον μισθώσει ξανά ή και να τον ανανεώσει.

Η εταιρία Α που παραχωρεί τη χρήση του κινητού πράγματος στον Β έναντι μισθώματος και παρέχοντας συγχρόνως το δικαίωμα στον Β να το αγοράσει, έχει το δικαίωμα να διενεργεί αποσβέσεις στα μίσθια ίσες με το ποσό των αποσβέσεων που θα είχε δικαίωμα να διενεργήσει ο μισθωτής Β αν είχε αγοράσει τον συγκεκριμένο εξοπλισμό. (Ν. 1665/86 άρθρο 6 παρ. 5).

Ο μισθωτής Β δεν προβαίνει σε αποσβέσεις, εκτός αν αποκτήσει το μηχανήμα αυτό, οπότε προβαίνει από την ημέρα εκείνη και μετά, σε υπολογισμό αποσβέσεων πάνω στην αξία απόκτησής του. Τα μισθώματα τα οποία καταβάλλει ο μισθωτής Β, εκπίπτουν εξολοκλήρου από

τα ακαθάριστα έσοδά του. Τα καταβαλλόμενα ενοίκια μίσθωσης καταχωρούνται στον λογαριασμό 62.04 “ΕΝΟΙΚΙΑ” και σε ιδιαίτερους τριτοβάθμιους του (62.04.10 ή 62.04.20) ενώ τα προκαταβαλλόμενα ενοίκια καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 36.00.10 “Ενοίκια χρονομεριστικής μίσθωσης” κλπ. (Υπ. Εθν. Οικ. Εγκ. 67022/92/ Αρ. Γν. 106).

2.3.3. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ ΤΡΙΤΩΝ

Τα μηχανήματα και οι εγκαταστάσεις τους που έχουν εγκατασταθεί σε ακίνητα τρίτων και που μετά την παρέλευση καθορισμένου χρονικού διαστήματος, η κυριότητά τους περιέρχεται στους κυρίους των ακινήτων χωρίς αντάλλαγμα, παρακολουθούνται στους λογαριασμούς **12.07, 12.08 και 12.09.**

2.3.4. ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ή ΑΧΡΗΣΤΕΥΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ

Σε περίπτωση που κάποιο μηχάνημα **καταστραφεί ή αχρηστευτεί ολοκληρωτικά** και δεν έχει αποσβεστεί πλήρως, η Αναπόσβεστη αξία του μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού **81.02.99 “λοιπές έκτακτες ζημιές”** και αναγνωρίζονται φορολογικά.

Για να αναγνωριστεί ως δαπάνη η φθορά ή η καταστροφή ενός μηχανήματος θα πρέπει να οφείλεται στη λειτουργική δράση του παγίου ή να οφείλεται στη φθορά από τον χρόνο.

Τέλος η **απώλεια** από π.χ. κλοπή ενός μηχανήματος ή άλλου περιουσιακού στοιχείου για να αναγνωριστεί ως δαπάνη και να αφαιρεθεί από τα ακαθάριστα έσοδα, θα πρέπει να οφείλεται σε γεγονός που δεν χαρακτηρίζεται ότι προέρχεται από αδιαφορία ή από κακή ενέργεια του επιχειρηματία.

2.4. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Οι Αποσβέσεις των μεταφορικών μέσων γίνονται στο τέλος κάθε χρήσης και με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο αποσβένονται και τα μηχανήματα.

Όταν η επιχείρηση αγοράζει **μηχανή** για το αυτοκίνητό της, τότε αυτό θεωρείτε δαπάνη βελτίωσης και για το λόγο αυτό προσαυξάνει την αξία του αυτοκινήτου και υπόκειται σε ετήσια απόσβεση με τον ίδιο συντελεστή που αποσβένεται και η υπόλοιπη αξία του (Επ. Εν. Αθ. 258/87), ενώ όταν αγοράζει **λάστιχα** για τις ρόδες του αυτοκινήτου, θεωρούνται ανταλλακτικά και πάνε στον λογ/σμό **62.07.03** “Επισκευές και Συντηρήσεις Μεταφορικών Μέσων” και αποσβένονται εφάπαξ μέσα στη χρήση που χρησιμοποιήθηκαν (Υπ. Οικ. Ε. 12242/58).

Από τις αποσβέσεις, τα τέλη κυκλοφορίας, τα ασφάλιστρα, τα διόδια, τα σέρβις, τα καύσιμα και οι επισκευές που βαρύνουν το συγκεκριμένο ιδιόκτητο επιβατικό αυτοκίνητο της επιχείρησης ή το ενοικιασμένο απ' αυτήν, **το 60% μόνο** αυτών αναγνωρίζεται ως δαπάνη εάν το αυτοκίνητο έχει κυλινδρισμό 1400 κ.ε., και **το 25% μόνο** εάν έχει κυλινδρισμό μεγαλύτερο από 1400 κ.ε. και το υπόλοιπο προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης ως λογιστική διαφορά για να φορολογηθεί (άρθρο 31 παρ. 1β Ν. 2238/1994).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3

ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ ΦΟΡΤΗΓΟ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Η επιχείρηση απέκτησε φορτηγό Ι.Χ. αξίας 80.000 ευρώ, με ωφέλιμη διάρκεια ζωής 5 έτη και συντελεστή απόσβεσης 20%.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ

<u>ΕΤΗ</u>	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΤΕ</u> <u>Α ΑΞΙΑ</u>	<u>ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ</u> <u>ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ</u>	<u>ΑΠΟΣΒΕΣΗ</u> <u>ΧΡΗΣΗΣ</u>	<u>ΣΥΝΟΛΙΚΗ</u> <u>ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ</u> <u>ΑΞΙΑ</u>	<u>ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ</u> <u>ΑΞΙΑ</u>
<u>1</u>	80.000	20%	16.000	16.000	64.000
<u>2</u>	80.000	20%	16.000	32.000	48.000
<u>3</u>	80.000	20%	16.000	48.000	32.000
<u>4</u>	80.000	20%	16.000	64.000	16.000
<u>5</u>	80.000	20%	15.999,99	79.999,99	0,01

→ **ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ:**

Αξία Κτήσης – Υπολειμματική αξία = 80.000 – 0 = 80.000 ευρώ

→ **ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ:** 100% / 5 έτη = 20% ανά έτος *

→ **ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ:** Αποσβεστέα Αξία * Συντελεστής Απόσβεσης (20%)
ανά έτος

→ **ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ:** αποσβεστέα αξία – Συνολικά αποσβεστέα αξία

2.5 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός αποσβένονται κάθε χρόνο κανονικά με τα νόμιμα ποσοστά, όπως ακριβώς αποσβένονται και τα μηχανήματα. Τα νόμιμα αυτά ποσοστά ονομάζονται ποσοστά τακτικών αποσβέσεων και είναι προαιρετικά για τους ισολογισμούς που κλείνουν από 31/12/1992 και μετά. Αν για παράδειγμα θελήσει η επιχείρηση, μπορεί στους ισολογισμούς της να μην ενεργήσει αποσβέσεις ή να ενεργήσει αποσβέσεις με συντελεστή απόσβεσης μικρότερο από το νόμιμο ή τακτικό συντελεστή. Σε αυτή τη περίπτωση, ο μειωμένος συντελεστής θα πρέπει να εφαρμόζεται για όλα τα έπιπλα που περιλαμβάνονται στην ίδια κατηγορία και όχι μόνο για ένα (π.χ. 14.00 Έπιπλα, 14.01 Σκεύη, 14.03 Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και Ηλεκτρονικά Συγκροτήματα κλπ.).

Όταν **πωλείται** ένα έπιπλο, πιστώνεται ο οικείος λογαριασμός του επίπλου (14. ...) με την αξία της πώλησής του. Έπειτα υπολογίζονται οι αποσβέσεις μέχρι και την ημέρα της πώλησής του, με τις οποίες πιστώνεται ο ίδιος λογαριασμός. Ο ίδιος λογαριασμός πιστώνεται με τα έξοδα της πώλησης και το αποτέλεσμα που προκύπτει, μεταφέρεται στον λογαριασμό 81.02.04 ``Ζημίες από εκποίηση επίπλων και λοιπού εξοπλισμού`` ή στον λογαριασμό 81.03.04 ``Κέρδη από εκποίηση επίπλων και λοιπού εξοπλισμού``, ανάλογα. Τα **έπιπλα** τα οποία δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά, θεωρούνται εκτός εκμετάλλευσης οριστικά είτε έχουν αποσβεστεί ολοκληρωτικά με 0.01 ευρώ, και η παρακολούθησή τους γίνεται στους κωδικούς 14.00 έως 14.09 του Ε.Γ.Λ.Σ.

Τα είδη **εξοπλισμού γραφείων** όπως οι αριθμομηχανές και τα φωτοτυπικά μηχανήματα αποσβένονται με ετήσιο ποσοστό απόσβεσης 15% - 20%. Αν αυτά τα είδη χρησιμοποιούνται για **εκπαιδευτικούς λόγους** (σε εκπαιδευτήρια για παράδειγμα), το ετήσιο ποσοστό απόσβεσής τους είναι 29% - 35%.

Οι **Ηλεκτρονικοί υπολογιστές** και τα **Ηλεκτρονικά συγκροτήματα** γενικά αποσβένονται με ετήσιο σταθερό συντελεστή 24% - 30%. Το λογισμικό των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών μπορεί να αποσβεστεί με συντελεστή 24% - 30% ετησίως (ισχύει από 1.1.1998 Π. Δ. 100/1998), είτε **εφάπαξ** κατά τη χρήση μέσα στην οποία τίθεται σε λειτουργία. Οι Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και τα ηλεκτρονικά συγκροτήματα που χρησιμοποιούνται ως εκπαιδευτικά μέσα σε εκπαιδευτήρια, αποσβένονται με σταθερό συντελεστή απόσβεσης 34% - 40% ή εφάπαξ κατά τη χρήση μέσα στην οποία τέθηκε σε λειτουργία.

Οι **πίνακες ζωγραφικής** δεν υπόκεινται σε ετήσια απόσβεση γιατί θεωρούνται νομικά, ότι είναι στοιχεία τα οποία δεν φθείρονται από την πάροδο του χρόνου. Αν για οποιονδήποτε λόγο υποστούν ζημία, η ζημία αυτή αναγνωρίζεται φορολογικά (Υπ. Οικ. Α 11139/71).

Οι **φωτεινές επιγραφές** και τα παρόμοια πάγια αποσβένονται ανάλογα με την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους και όχι με πάγιο συντελεστή (Στ. Ε. 1587/66).

2. 6 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΤΗΣΗΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (λογ 15 Ε. Γ. Λ. Σ.)

Ο λογαριασμός αυτός απεικονίζει την αξία των ποσών που έχουν ανατεθεί για την ιδιοκατασκευή (κατασκευάζεται από την ίδια την επιχείρηση) παγίου περιουσιακού στοιχείου της επιχείρησης.

Αν η κατασκευή του παγίου στοιχείου **έχει ολοκληρωθεί** μέχρι το τέλος της χρήσης, τότε **πιστώνεται** ο λογαριασμός 15 (αφού έχει χρεωθεί με την δημιουργία του) και **χρεώνεται** ο λογαριασμός του παγίου στον οποίο ανήκει το πάγιο αυτό, λογαριασμοί από 11 έως 14. με αυτό τον τρόπο το πάγιο θα ανήκει πλέον στην ομάδα των παγίων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Με την έναρξη της επόμενης χρήσης, αρχίζει ο υπολογισμός των αποσβέσεων για τα νέα αυτά πάγια με τους νόμιμους συντελεστές απόσβεσης.

2. 7 ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Για την διαχειριστική παρακολούθηση κάθε ενσώματου παγίου στοιχείου (γηπέδου, κτιρίου, μηχανήματος, μεταφορικού μέσου κλπ.) και για τη λογιστική παρακολούθηση της αξίας κτήσης και των αποσβέσεων του, τηρείται Μητρώο Παγίων Στοιχείων το οποίο αποτελεί την τελευταία ανάλυση των λογαριασμών των παγίων περιουσιακών στοιχείων και από το οποίο πρέπει να προκύπτουν τουλάχιστον τα εξής στοιχεία σύμφωνα με τη παράγραφο 2.2.103 του Ε. Γ. Λ. Σ.:

- Τα στοιχεία που εξατομικεύουν το είδος του παγίου (ονομασία και διακριτικά στοιχεία)
- Τα στοιχεία της λογιστικής του ένταξης (τίτλοι και κωδικοί αριθμοί του πρωτοβάθμιου λογαριασμού και του λογαριασμού της τελευταίας βαθμίδας).
- Η αιτιολογία και τα σχετικά στοιχεία κτήσης, η αρχική αξία κτήσης και οι μεταβολές αυτής (προσθήκες, βελτιώσεις, μειώσεις)
- Ο τόπος εγκατάστασης ή ο τρίτος στις εγκαταστάσεις του οποίου τυχόν βρίσκεται
- Η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε η χρησιμοποίηση και η λειτουργία του καθώς και η ημερομηνία που τυχόν τέθηκε σε αδράνεια.

- Η τυχόν κτήση του με ευεργετική φορολογική διάταξη
- Ο κωδικός αριθμός της τελευταίας βαθμίδας του λογαριασμού αποσβέσεων
- Οι λογισμένες αποσβέσεις με τους συντελεστές, τα ποσά και τα στοιχεία της λογιστικής τους εγγραφής (α/α παραστατικού κ ημερομηνία) καθώς και οι αντιλογισμένες αποσβέσεις σε περίπτωση πώλησης ή καταστροφής κλπ. του παγίου
- Τα στοιχεία και η αιτία του τερματισμού της παραγωγικής του δραστηριότητας (εκποίηση, διάλυση, καταστροφή κλπ.)

Για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων δυσχερειών, παρέχεται η δυνατότητα τηρήσεως του μητρώου κατά ομάδες ομοειδών παγίων στοιχείων, για παράδειγμα πάγια στοιχεία του λογαριασμού 14 που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του μήνα, παρακολουθούνται σε μια ατομική μερίδα, με την προϋπόθεση ότι το συγκεκριμένο πάγιο στοιχείο θα είναι δυνατό να εξατομικεύεται π.χ. κατά την απογραφή ή την πώληση.

Υπόδειγμα Μερίδας Μητρώου Παγίων.

- Τηρείται ιδιαίτερη μερίδα για κάθε εξατομικευμένο πάγιο
- Πρέπει να είναι θεωρημένο από Δ.Ο.Υ. (άρθρο 27 § 4 Κ.Β.Σ. του Π.Δ. 186/1992)

Ενδεικτικό υπόδειγμα μερίδας Μητρώου Παγίων

Είδος παγίου (ονοματολογία και διακριτικά στοιχεία):

- ❶ Κωδικός και τίτλος δευτεροβάθμιου ή τριτοβάθμιου λογ/σμου:
- ❷ Κωδικός και τίτλος λογαριασμού τελευταίας βαθμίδας (ο κωδικός θα είναι και ο αριθμός μητρώου):
- ❸ Τόπος εγκατάστασής:
- ❹ Ημερομηνία ενάρξεως χρησιμοποίησής του παγίου:
- ❺ Πηγή χρηματοδότησής για την απόκτηση του παγίου:
- ❻ Υπαγωγή του σε ευεργετική φορολογική διάταξη:
- ❼ Στοιχεία (ημερομηνία, Τιμολόγιο Πωλήσεως ή καταστροφής κλπ) και αιτία τερματισμού της παραγωγικής του χρησιμοποίησής (εκποίηση ή εισφορά σε άλλη εταιρεία, διάλυση ή καταστροφή):
- ❽ Λοιπές χρήσιμες πληροφορίες:

Χρήση	Ημερομηνία και αριθμός παραστατικού λογιστικής εγγραφής	Αποσβέσεις χρήσεως και ανασωρευμένες			Συσσωρευμένες αποσβέσεις λογ. (3)	Αναπόσβεστο υπόλοιπο
		Αποσβέσεις	Συντελεστής	Ποσά αποσβέσεων		
	Απολογία (και μνεία του παραστατικού λογιστικής εγγραφής)	Συντελεστής Φ.Π.Α.	Ποσά Αξίας κτήσεως	Τακτικών αποσβέσεων λογ. (1)	Πρόσθετων αποσβέσεων λογ. (2)	Σύνολο
1999						
2000						
2001						
κλπ						

Διευκρίνιση: Οι προσθήκες και βελτιώσεις παρακολουθούνται με τον ίδιο τρόπο και στην ίδια μερίδα, με τη χρησιμοποίηση, όταν χρειάζεται, δεύτερης, τρίτης κλπ σελίδας, αλλά με τον ίδιο κωδικό λογ/σμου τελευταίας βαθμίδας (με προσθήκη, ενδεχομένως, του α', β' κλπ)

(1) Ο κωδικός του υπολογαριασμού τελευταίας βαθμίδας του πρωτοβάθμιου 66

(2) Ο κωδικός του υπολογαριασμού τελευταίας βαθμίδας του πρωτοβάθμιου 85

(3) Ο κωδικός του υπολογαριασμού τελευταίας βαθμίδας του αντίστοιχου δευτεροβάθμιου (του 10.99 ή του 11.99 ή του 12.99 κλπ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Υπάρχουν πολλές μέθοδοι με τις οποίες μπορούμε να υπολογίσουμε την απόσβεση των παγίων περιουσιακών στοιχείων. Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής εκτιμάται κάτω από ομαλές συνθήκες λειτουργίας, συντήρησης, επισκευής, καθώς και ότι υπολογίζουμε την απόσβεση με συγκεκριμένους τρόπους, αγνοώντας την πραγματική λειτουργία και χρησιμοποίηση του παγίου στοιχείου.

Οι βασικές μέθοδοι απόσβεσης είναι:

- Μέθοδος της Σταθερής απόσβεσης
- Μέθοδος της Φθίνουσας απόσβεσης
 - ✓ Με σταθερό συντελεστή πάνω στην Αναπόσβεστη Αξία
 - ✓ Με μειωμένο συντελεστή πάνω στην αποσβεστέα αξία που υπολογίζεται σύμφωνα με τα έτη της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του παγίου περιουσιακού στοιχείου.
- Μέθοδος της Αύξουσας απόσβεσης
- Μέθοδος της Λειτουργικής απόσβεσης
- Μέθοδος της Παλινδρομούσας Απόσβεσης
- Μέθοδος της Αποτιμήσεως

Ο κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Κ. Φ. Ε. νόμος 2238/94) και ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων (Κ. Β. Σ. νόμος 2214/94) υποχρεώνουν τις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν μια συγκεκριμένη μέθοδο απόσβεσης. Η διεύθυνση όμως της επιχείρησης έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους απόσβεσης για να κάνει εσωτερικές εκτιμήσεις.

- **ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ**

Με τη μέθοδο της Σταθερής Απόσβεσης, η απόσβεση κάθε χρήσης υπολογίζεται με σταθερό συντελεστή πάνω στην αποσβεστέα αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου. Το ποσό της απόσβεσης που προκύπτει με τη μέθοδο αυτή είναι το ίδιο για όλες τις χρήσεις.

Παράδειγμα 1*:

Η αξία των επίπλων είναι 45.000 ευρώ, η υπολειμματική τους αξία ανέρχεται σε 5.000 ευρώ και η ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους είναι 5 έτη.

Για να συνταχθεί ο πίνακας απόσβεσης πρέπει να γίνουν οι παρακάτω υπολογισμοί:

- Αποσβεστέα αξία = Τιμή Κτήσης – Υπολειμματική αξία = 45.000 - 5.000 = 40.000
- Ετήσιος Συντελεστής απόσβεσης = 100% / 5 έτη = 20%
- Ετήσια Απόσβεση = Αξία Κτήσης – συνολική αποσβέσιμη αξία

Πίνακας Σταθερής Τακτικής Απόσβεσης Επίπλων

ΕΤΗ	ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ
1	40.000	20%	8.000	8.000	32.000
2	40.000	20%	8.000	16.000	24.000
3	40.000	20%	8.000	24.000	16.000
4	40.000	20%	8.000	32.000	8.000
5	40.000	20%	7.999,99	39.999,99	0,01

Συνήθως, όταν αποκτάται ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο, στις επιχειρήσεις συντάσσεται ο πίνακας απόσβεσής του. Σε περιπτώσεις προσθηκών, βελτιώσεων, επεκτάσεων ή μεταβολής του συντελεστή απόσβεσης ο πίνακας αυτός τροποποιείται.

- **ΜΕΘΟΔΟΣ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ**

Για τα καινούργια μηχανήματα και το λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής που αποκτούν οι επιχειρήσεις από 1.1.1998 και μετά, οι αποσβέσεις μπορούν να διενεργηθούν και με την μέθοδο της φθίνουσας απόσβεσης ή διπλής απομείωσης υπολοίπου. Ίσως ορισμένα στοιχεία να αποσβένονται μόνο με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και ορισμένα με τη φθίνουσα, αρκεί να εφαρμόζεται η ίδια μέθοδος απόσβεσης εωσότου ολοκληρωθεί η απόσβεση των παγίων αυτών στοιχείων

Με τη μέθοδο της φθίνουσας απόσβεσης, το ποσό της ετήσιας απόσβεσης μειώνεται από χρήση σε χρήση. Επίσης με τη μέθοδο της φθίνουσας απόσβεσης υπολογίζονται μόνο τακτικές αποσβέσεις και ποτέ πρόσθετες. Αυτό επιτυγχάνεται ως εξής: τα αντίστοιχα **ποσοστά απόσβεσης** που προβλέπονται με τη σταθερή μέθοδο, **πολλαπλασιάζονται με τον συντελεστή 3**. τα τριπλασιαζόμενα αυτά ποσοστά αποσβέσεων εφαρμόζονται στο υπόλοιπο της αναπόσβεστης αξίας του παγίου περιουσιακού στοιχείου. Στη διαχειριστική χρήση που η αναπόσβεστη αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι μικρότερη από το 10% της αξίας κτήσης, μπορεί να αποσβεστεί ολόκληρο το ποσό μέσα στην ίδια διαχειριστική χρήση. Όμως δεν είναι υποχρεωτικό να γίνει αυτό.

Παράδειγμα:

Βιομηχανία αγόρασε καινούριο μηχανήμα στις 1.1.2002 αξίας 100.000 ευρώ. Ο συντελεστής απόσβεσης με τη Σταθερή Μέθοδο είναι 15% και η επιχείρηση αποφάσισε να αποσβέσει το μηχανήμα με τη φθίνουσα μέθοδο.

Για το έτος 2002 ο συντελεστής απόσβεσης υπολογίζεται ως εξής:

Χρονικό διάστημα από 1.1.2002 έως 31.12.2002 : 12 μήνες

Οπότε $12/12 * 15\% = 15\% * 3 = 45\%$

Ο συντελεστής απόσβεσης του μηχανήματος, για κάθε έτος, με τη φθίνουσα μέθοδο είναι **45%**.

Αμέσως μετά συντάσσεται ο πίνακας αποσβέσεων Φθίνουσας μεθόδου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΜΕ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟ

ΕΤΗ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΡΧΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗΣ ΑΞΙΑΣ
2002	100.000	45.000* ¹	45.000	55.000* ³
2003	55.000	24.750* ²	69.750	30.250* ⁴
2004	30.250	13.612,50	83.362,50	16.387,50
2005	16.387,50	7.374,37* ⁵	90.736,87	9.013,13

*¹ 100.000 * 45% = 45.000 ευρώ

*² 55.000 * 45% = 24.750 ευρώ

*³ 100.000 – 45.000 = 55.000 ευρώ

*⁴ 55.000 – 24.750 = 30.250 ευρώ

*⁵ Επειδή το ποσό **7.374,37** < 100.000*10% = **10.000**, για το λόγο αυτό, στο τελευταίο έτος απόσβεσης του μηχανήματος, αντί του ποσού των 7.374,34 ευρώ, η επιχείρηση μπορεί να σχηματίσει αποσβέσεις αξίας **16.287,50 ευρώ** (7.374,37+9.013,13). Αν το επιθυμεί η επιχείρηση, μπορεί να σχηματίσει αποσβέσεις ύψους 9.013,13 ευρώ, (με 0,01 ευρώ λιγότερο), στην επόμενη χρήση.

- **Με σταθερό συντελεστή πάνω στην αναπόσβεστη αξία**

Σε αυτή τη περίπτωση, ο συντελεστής απόσβεσης είναι σταθερός, αλλά η απόσβεση υπολογίζεται πάνω στην αναπόσβεστη αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου.

Ας συγκρίνουμε την φθίνουσα μέθοδο με τα ίδια στοιχεία του παραδείγματος 1*.

Πίνακας Φθίνουσας Απόσβεσης με σταθερό συντελεστή

ΕΤΗ	ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ
1	40.000	20%	8.000	8.000	32.000
2	32.000	20%	6.400	14.400	25.600
3	25.600	20%	5.120	19.520	20.480
4	20.480	20%	4.096	23.616	16.384
5	16.384	20%	3.276,8	26.892,8	13.107,2

Το πρώτο έτος λειτουργίας η απόσβεση υπολογίζεται : $40.000 * 20\% = 8.000$ ευρώ

Το δεύτερο έτος η αναπόσβεστη αξία είναι $40.000 - 8.000 = 32.000$ και η απόσβεσή του είναι $32.000 * 20\% = 6.400$ ευρώ.

Το τρίτο έτος η αναπόσβεστη αξία είναι $32.000 - 6.400 = 25.600$ και η απόσβεση είναι $25.600 * 20\% = 5.120$ ευρώ.

Το τέταρτο έτος η αναπόσβεστη αξία είναι $25.600 - 5.120 = 20.480$ και η απόσβεση είναι $20.480 * 20\% = 4.096$ ευρώ.

Το πέμπτο έτος η αναπόσβεστη αξία είναι $20.480 - 4.096 = 16.384$ και η απόσβεση είναι $16.384 * 20\% = 3.276,8$ ευρώ κλπ.

- **Με μειωμένο συντελεστή στην αναπόσβεστη αξία (υπολογίζεται σύμφωνα με τα έτη της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του παγίου).**

Με αυτόν τον τρόπο, αθροίζονται τα έτη της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του παγίου και μερίζεται η αποσβεστέα αξία, ανάλογα με τα έτη αυτά, αρχίζοντας από το μεγαλύτερο κλάσμα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Η αξία μηχανήματος της επιχείρησης ανέρχεται σε 40.000 ευρώ και η ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι 5 έτη. Αθροίζουμε τα έτη, $1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 15$.

Ο συντελεστής απόσβεσης: Για το πρώτο έτος θα είναι 5/15
Για το δεύτερο έτος θα είναι 4/15
Για το τρίτο έτος θα είναι 3/15,
Για το τέταρτο έτος 2/15
Και για το πέμπτο έτος 1/15.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ β' ΜΕΘΟΔΟΥ

ΕΤΗ	ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ
1	40.000	5/15	13.333	13.333	26.667
2	40.000	4/15	10.666	23.999	16.001
3	40.000	3/15	8.000	31.999	8.001
4	40.000	2/15	5.333	37.332	2.668
5	40.000	1/15	2.667	39.999	1

- ΜΕΘΟΔΟΣ της ΑΥΞΟΥΣΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Σύμφωνα με τη μέθοδο της αύξουσας απόσβεσης, η ετήσια απόσβεση αυξάνεται από έτος σε έτος, διότι αυξάνεται ο συντελεστής απόσβεσης.

Ας εφαρμόσουμε την μέθοδο αυτή στο παρακάτω παράδειγμα:

Παράδειγμα :

Η αξία των μηχανημάτων είναι 40.000 ευρώ και η ωφέλιμη διάρκεια ζωής του είναι 5 έτη.

✓ Αθροίζουμε τα έτη : $1+2+3+4+5 = 15$

ΕΤΗ	ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ
1	40.000	1/15	2.667	2.667	37.333
2	40.000	2/15	5.333	8.000	32.000
3	40.000	3/15	8.000	16.000	24.000
4	40.000	4/15	10.666	26.666	13.444
5	40.000	5/15	13.333	39.999	1

Απόσβεση Χρήσης : Αποσβεστέα αξία * Συντελεστή Απόσβεσης

Συνολικά αποσβεσμένη αξία το έτος 2 κλπ. = Απ.Χρ.Έτους 1 + Απ.Χρ.Έτους 2

Αναπόσβεστη Αξία = Αποσβεστέα αξία -Συνολικά αποσβεσμένη αξία

- **ΜΕΘΟΔΟΣ της ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ**

Με τη μέθοδο της λειτουργικής απόσβεσης, ή μέθοδος των μονάδων παραγωγής ή των ωρών εργασίας, εφαρμόζεται στα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα οποία συνδέονται άμεσα με την παραγωγή των προϊόντων της συγκεκριμένης επιχείρησης.

1. Αν λάβουμε ως βάση υπολογισμού τις ώρες εργασίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου θα έχουμε:

$$\text{ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ} = \frac{\text{Αποσβεστέα Αξία} * \text{Ώρες λειτουργίας χρήσης Πανίου}}{\text{Προϋπολογισμένες συνολικές ώρες λειτουργίας}}$$

Προϋπολογισμένες συνολικές ώρες λειτουργίας

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :

Έστω μηχανήμα, με προϋπολογισμένες ώρες λειτουργίας 10.000, αποσβεστέας αξίας 50.000 ευρώ, λειτούργησε κατά το 2006 1.500 ώρες.

Η απόσβεση θα υπολογιστεί ως εξής :

$$\text{ΑΠΟΣΒΕΣΗ} = (50.000 * 1.500) / 10.000 = 7.500$$

2. Στη μέθοδο αυτή μπορούμε να λάβουμε ως βάση υπολογισμού τις μονάδες παραγωγής σε αντικατάσταση των ωρών λειτουργίας. Σε αυτή τη περίπτωση, η απόσβεση της κάθε χρήσης θα είναι :

$$\text{ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ} = \frac{\text{Αποσβεστέα Αξία} * \text{Μονάδες παραγωγής της χρήσης}}{\text{Προϋπολογισμένες συνολικές ώρες λειτουργίας}}$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :

Η τιμή κτήσης ενός μηχανήματος συσκευασίας προϊόντων είναι 70.000 ευρώ και η υπολειμματική του αξία ορίστηκε σε 10.000 ευρώ. Οι προϋπολογισμένες συνολικές μονάδες παραγωγής που αναμένεται να συσκευαστούν ανέρχονται στις 50.000 μον. Το έτος 2006 συσκευάστηκαν μόνο 10.000 μονάδες. Η απόσβεση του μηχανήματος το έτος 2006 θα είναι :

$$\text{ΑΠΟΣΒΕΣΗ 2006} = (60.000 * 10.000) / 50.000 = 12.000$$

- **ΜΕΘΟΔΟΣ της Παλινδρομούσας Απόσβεσης**

Με τη μέθοδο της παλινδρομούσας απόσβεσης, η απόσβεση υπολογίζεται πότε με μειωμένους και πότε με αυξημένους συντελεστές απόσβεσης. Η μέθοδος αυτή αποτελεί «παραλλαγή» της λειτουργικής απόσβεσης.

- **ΜΕΘΟΔΟΣ της Αποτιμήςεως**

Με τη μέθοδο της αποτιμήςεως, γίνονται αποτιμήςεις της αξίας του παγίου περιουσιακού στοιχείου, στην αρχή και στο τέλος κάθε χρήσης. Η διαφορά λογίζεται ως απόσβεση. Στην πράξη όμως υπάρχει και η πιθανότητα της ανατίμησης από την οποία αντί για απόσβεση, θα υπάρχει ωφέλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ.

Σε απόσβεση υπόκεινται τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν κατά κυριότητα στην επιχείρηση, χρησιμοποιούνται παραγωγικά από αυτήν και έχουν ωφέλιμη διάρκεια ζωής, μεγαλύτερη από ένα έτος.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται πάνω στην τιμή κτήσης ή πάνω στην τιμή που προκύπτει μετά από προσαρμογή των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Οι Νόμιμες αποσβέσεις, δηλαδή οι αποσβέσεις που υπολογίζονται με βάση το ποσοστό που ορίζει ο νόμος, αναγνωρίζονται φορολογικά ως δαπάνη, ενώ **οι επιπλέον** αποσβέσεις που τυχόν έχουν υπολογισθεί δεν αναγνωρίζονται φορολογικά ως δαπάνη, και για το λόγο αυτό προστίθενται ως φορολογικές διαφορές στα καθαρά κέρδη χρήσης, για να προσδιοριστούν τα κέρδη που πρέπει να φορολογηθούν. Οι αποσβέσεις που **δεν διενεργήθηκαν** σε συγκεκριμένη χρήση, δεν αναγνωρίζονται φορολογικά προς τα ακαθάριστα έσοδα των επόμενων χρήσεων.

Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι **οι τακτικές** αποσβέσεις, δηλαδή οι υποχρεωτικές αποσβέσεις, καταχωρούνται στον λογαριασμό 66«ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ», ενώ **οι πρόσθετες** αποσβέσεις δηλαδή οι αποσβέσεις που προβλέπονται από κάποιους αναπτυξιακούς νόμους καταχωρούνται στον λογαριασμό 85«ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ». Οι πρόσθετες αποσβέσεις δεν κοστολογούνται αλλά μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα χρήσης, προβλέπονται από την νομοθεσία, δεν επανεισπράττονται και αποτελούν έκτακτα έξοδα.

Για τα περιουσιακά στοιχεία που **δεν** χρησιμοποιούνται, δεν υπολογίζονται αποσβέσεις (Στ. Ε. 884/68, 1194/62). Επίσης για ισολογισμούς οι οποίοι κλείνουν με ημερομηνία 31/12/1992 και μετά, οι τακτικές αποσβέσεις είναι προαιρετικές. Δηλαδή οι επιχειρήσεις που δεν θα ενεργήσουν σε κάποια διαχειριστική χρήση αποσβέσεις σε ένα ή περισσότερα περιουσιακά τους στοιχεία ή και σε όλα, ανεξάρτητα από το χρόνο κτήσης αυτών, διατηρούν το δικαίωμα να ενεργήσουν τις αποσβέσεις σε μεταγενέστερες χρήσεις αλλά όχι όμως συσσωρευτικά. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται ουσιαστικά η δυνατότητα παράτασης του χρόνου απόσβεσης των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

Σε περίπτωση που η επιχείρηση θελήσει να διενεργήσει **αποσβέσεις με μειωμένους συντελεστές**, η οποία διενέργεια επιτρέπεται, θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τον ίδιο μειωμένο συντελεστή απόσβεσης για όλα τα πάγια που περιλαμβάνονται στην ίδια κατηγορία περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή στα πάγια που είναι καταχωρημένα στον ίδιο δευτεροβάθμιο λογαριασμό του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (π.χ. επιβατικά αυτοκίνητα, φορτηγά αυτοκίνητα, μηχανήματα, κτίρια κλπ.).

Τα πάγια στοιχεία που έχουν αξία κτήσης μέχρι 600 ευρώ μπορούν να αποσβεστούν **εξολοκλήρου**, δηλαδή με συντελεστή 100%, μέσα στην χρήση κατά την οποία τέθηκαν για πρώτη φορά σε λειτουργία (μηχανήματα) ή χρησιμοποιήθηκαν (έπιπλα κλπ.). Δηλαδή και στην περίπτωση αυτή χρεώνεται ο λογαριασμός 66 με το ποσό των αποσβέσεων αυτών που είναι ίσες με την αξία των παγίων αυτών μείον ένα λεπτό , και πιστώνεται ο αντίστοιχος λογαριασμός των αποσβεσμένων παγίων (π.χ. 12.99 , 14.99 κλπ.) με το ίδιο ποσό.

Δεν επιτρέπεται ο λογισμός των αποσβέσεων με **συντελεστές μεγαλύτερους** από εκείνους που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Αν σε περίπτωση υπολογιστούν αποσβέσεις με συντελεστή μεγαλύτερο από εκείνον που ορίζει η νομοθεσία, τότε το επιπλέον ποσό των αποσβέσεων δεν αναγνωρίζεται φορολογικά. Η επιχείρηση μπορεί όμως να υπολογίζει τις ετήσιες αποσβέσεις της κανονικά στα επόμενα έτη, χωρίς να λάβει υπ' όψη της το γεγονός ότι σε κάποια από τις προηγούμενες χρήσεις είχε υπολογίσει αποσβέσεις περισσότερες από εκείνες που έπρεπε να υπολογίσει. Δηλαδή το αναπόσβεστο τμήμα του περιουσιακού στοιχείου, του οποίου ισούται με το ποσό των αποσβέσεων που δεν αναγνωρίστηκαν φορολογικά, μπορεί να αποσβεστεί μέχρι να μηδενιστεί η αξία του (μείον 1 λεπτό) στις επόμενες χρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΆΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

5.1 Έννοια και Περιεχόμενο

Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία ή Ασώματες Ακινήτοποιήσεις, είναι τα άυλα οικονομικά αγαθά – περιουσιακά στοιχεία, τα οποία αποκτά η επιχείρηση με σκοπό να τα χρησιμοποιεί παραγωγικά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους. Είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής είτε μόνα τους, είτε μαζί με την επιχείρηση. Τα **άυλα** αυτά **οικονομικά αγαθά** είναι **δικαιώματα** όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, πνευματική ιδιοκτησία και εμποροβιομηχανικά σήματα όπως επίσης και **πραγματικές καταστάσεις, ιδιότητες και σχέσεις**, οι οποίες δεν προστατεύονται από την έννομη τάξη ως δικαιώματα όπως η φήμη, η πίστη, η πελατεία, η καλή οργάνωση της επιχείρησης και η ειδίκευση στην παραγωγή των αγαθών της. Δηλαδή σε αυτήν την κατηγορία ανήκουν τα στοιχεία που δίνουν την έννοια του όρου της **υπεραξίας ή φήμης και πελατείας**, τα οποία δίνουν στην επιχείρηση που λειτουργεί παραγωγικά, συνολική αξία μεγαλύτερη από εκείνη που προκύπτει από την αποτίμηση των περιουσιακών της στοιχείων.

Τα Άυλα πάγια στοιχεία, που αποκτά η επιχείρηση από **τρίτους**, καταχωρούνται στους οικείους λογαριασμούς με την **αξία κτήσεώς** τους (Αξία αγοράς), η οποία αποτελείται από το εφάπαξ ποσό που καταβλήθηκε και από τυχόν ειδικά έξοδα απόκτησης (δικηγορικές αμοιβές, συμβολαιογραφικά κλπ.).

Η αξία κτήσεως **αποσβένεται** σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για κάθε είδος άυλου παγίου στοιχείου.

Όταν πέραν του εφάπαξ ποσού, καταβάλλεται **και** μηνιαίως ή ετησίως κάποιο ποσό σε τρίτους, το ποσό αυτό υπολογίζεται επί των εσόδων που αποκτώνται κάθε μήνα ή έτος από την εκμετάλλευση του άυλου στοιχείου. Κατ' άλλο τρόπο, το ποσό αυτό βαρύνει τα έξοδα εκμετάλλευσης και καταχωρείται στο λογαριασμό "61.98.00 χρήσεις δικαιωμάτων" (τα γνωστά royalties).

Τα άυλα πάγια στοιχεία που δημιουργούνται από την ίδια την επιχείρηση δεν απεικονίζονται λογιστικώς, εκτός αν για τη δημιουργία τους πραγματοποιήθηκαν αξιόλογα έξοδα τα οποία υπόκεινται σε τμηματική ετήσια απόσβεση. Τα ποσά αυτά καταχωρούνται σε ανάλογους λογαριασμούς και θεωρείται ότι αποτελούν την αξία κτήσης του άυλου στοιχείου (άρθρο 42^ε παρ. 3 Ν.2190/1920).

Οι λογαριασμοί 16.10 – 16.14, 16.17 και 16.19 αποσβένονται είτε ολοκληρωτικά στο πρώτο έτος (έτος πραγματοποίησης τους), είτε ισόποσα μέσα σε πέντε έτη, ενώ οι υπόλοιποι λογαριασμοί, αποσβένονται όπως ορίζει ο νόμος 2238/1994 άρθρο 31 παρ. 1β.

Σε περίπτωση που αποσβεστεί πλήρως ένας λογαριασμός, **χρεώνεται** ο λογαριασμός 16.99 και **πιστώνεται** ο λογαριασμός 16..... με την αξία ολόκληρου του ποσού για να εξισωθεί. Αν κάποιο άυλο περιουσιακό στοιχείο και για οποιοδήποτε λόγο έχει χάσει την αξία του, τότε το αναπόσβεστο τμήμα του, μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.02.99 “ Λοιπές έκτακτες ζημίες ”.

5. 2. Υπεραξία της Επιχείρησης (Goodwill) (λογ. 16.00)

- **Λογιστική καθαρή θέση** είναι η διαφορά μεταξύ της συνολικής αξίας των δεκτικών χρηματικής αποτίμησης περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού (εκτός τις απαιτήσεις προς μετόχους από οφειλόμενες δόσεις μετοχικού κεφαλαίου) και των υποχρεώσεων προς τρίτους, που προκύπτει από νόμιμα καταρτισμένο ισολογισμό. Η λογιστική καθαρή θέση ισούται με το **καταβεβλημένο** μετοχικό κεφάλαιο, προσαυξημένο με τα πραγματικά αποθεματικά, τη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, τις διαφορές αναπροσαρμογής και τα κέρδη εις νέο (μείον τις ζημίες εις νέο).

- **Πραγματική Καθαρή Θέση** είναι η διαφορά μεταξύ των παγίων περιουσιακών στοιχείων που μπορούν να δεχθούν χρηματική αποτίμηση και των υποχρεώσεων προς τρίτους που προκύπτουν από ισολογισμό του οποίου τα πάγια στοιχεία, τα αποθέματα και τα χρεόγραφα έχουν αποτιμηθεί στην πραγματική τους αξία (δηλ. στην τρέχουσα αξία αποκτήσεώς τους κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού).

- **Τρέχουσα αξία του συνόλου της επιχείρησης** είναι το ποσό που προσδιορίζεται με βάση την αποδοτικότητα της και την εφαρμογή μεθόδων, με σκοπό την μεταβίβαση του συνόλου της επιχείρησης ή ενός μεγάλου πακέτου μετοχών της. Η τρέχουσα αξία δεν ταυτίζεται ούτε με την λογιστική αλλά ούτε με την πραγματική αξία της επιχείρησης.

- **Είδη Υπεραξίας**

Η υπεραξία διακρίνεται σε δύο είδη που προκύπτουν από μετατροπή ή συγχώνευση – μεταβίβαση επιχειρήσεως, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία και το Κ. Ν. 2190/1920 :

1) υπεραξία λόγω μεταβολής τιμών

2) υπεραξία αποδοτικότητας (Goodwill)

1) Υπεραξία λόγω μεταβολής των τιμών είναι η διαφορά μεταξύ της πραγματικής θέσης και της λογιστικής καθαρής θέσης της επιχείρησης η οποία προσδιορίζεται από την επιτροπή του άρθρου 9 Κ. Ν. 2190/1920. Σε περιπτώσεις μετατροπής ή συγχώνευσης, δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος κατά το έτος της μετατροπής ή συγχώνευσής της, αλλά κατά το έτος της διάλυσής της.

2) Υπεραξία αποδοτικότητας (Goodwill) είναι η διαφορά της τρέχουσας αξίας και της πραγματικής καθαρής θέσης της επιχείρησης. Η αξία αυτή ονομάστηκε “υπεραξία της επιχείρησης” σύμφωνα με το Ε. Γ. Λ. Σ. ή “Goodwill ” και καταχωρείται στο λογαριασμό **16.00** “ Υπεραξία Επιχείρησης (Goodwill)”.

- **Δικαιώματα χρήσης ενσώματων παγίων στοιχείων (λογ 16.04).**

Η νομοθεσία περί Α. Ε. και Ε. Π. Ε. επιτρέπει την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου να γίνεται και σε είδος, με την προϋπόθεση ότι τα εισφερόμενα είδη είναι δεκτικά χρηματικής αποτίμησης (Κ. Ν. 2190/1920 άρθρο 8 παρ. 5 όπως ισχύει).

Ως εισφορά είδους θεωρείται και η εισφορά κατά χρήση, για ορισμένο χρονικό διάστημα, ενσώματων παγίων στοιχείων (π. χ. μηχανημάτων). Η χρηματική αξία της εισφοράς καταχωρείται στην χρέωση του λογαριασμού 16.04 “ Δικαιώματα χρήσης ενσώματων παγίων στοιχείων “. Το ποσό αυτό **αποσβένεται** σε ισόποσες ετήσιες δόσεις, μέσα στο χρονικό διάστημα της χρησιμοποίησης των ενσώματων παγίων στοιχείων (Κ. Ν. 2190/1920 άρθρο 43 παρ. 4 περ. δ’).

Από τη φορολογική νομοθεσία η παραπάνω αξία ονομάζεται “ εισόδημα εξ οικοδομών του μετόχου ” – που εισέφερε τη χρήση παγίου στοιχείου και έλαβε ίσης αξίας μετοχές για όσα έτη λειτουργεί το πάγιο στην επιχείρηση. Στο τέλος του έτους υπολογίζει **αποσβέσεις** των παγίων με τους ισχύοντες συντελεστές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΕ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ (ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ)

6. 1. Έννοια

Έξοδα εγκατάστασης ή πολυετούς απόσβεσης, είναι τα έξοδα που γίνονται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της επιχείρησης, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμετάλλευσης, καθώς για την επέκταση και αναδιοργάνωση της, τα οποία εξυπηρετούν την δραστηριότητά της για χρονική περίοδο μεγαλύτερη του ενός έτους και για το λόγο αυτό αποσβένονται τμηματικά. Πρόκειται για ειδικά έξοδα τα οποία δαπανώνται για την εξυπηρέτηση της παραγωγικής δραστηριότητας της επιχείρησης για περισσότερες από μία χρήσεις. Τα έξοδα αυτά δεν βαρύνουν τη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται, αλλά καταχωρούνται σε ιδιαίτερη κατηγορία του πάγιου ενεργητικού για να κατανέμονται σε περισσότερες χρήσεις (Σύμφωνα με την Ελληνική και ξένη νομοθεσία).

Στην ιδιαίτερη αυτή κατηγορία “ πλάσματικού πάγιου ενεργητικού “, περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες εξόδων :

- Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης (λογ. 16.10)
- Έξοδα ερευνών ορυχείων – μεταλλείων – λατομείων (λογ. 16.11)
- Έξοδα λοιπών ερευνών (λογ 16.12)
- Έξοδα αύξησης κεφαλαίου και έκδοσης ομολογιακών δανείων (λογ 16.13)
- Έξοδα κτήσης ακινήτων (λογ 16.14)
- Συναλλαγματικές διαφορές δανείων για κτήσεις παγίων στοιχείων (λογ 16.15)
- Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών (λογ 16.16)
- Έξοδα αναδιοργάνωσης (λογ 16.17)
- Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου (λογ 16.18)
- Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης (λογ 16.19)
- Έξοδα μετεγκατάστασης επιχείρησης ή εργοστασίου (λογ 19.90)

6. 2. ΞΕΟΔΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Στον λογαριασμό αυτό καταχωρούνται τα έξοδα κατάρτισης και δημοσίευσης καταστατικού, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ίδρυσης, της κάλυψης του εταιρικού κεφαλαίου, ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, τα έξοδα εκτύπωσης των μετοχών, τα έξοδα διοίκησης που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της παραγωγικής δράσης της επιχείρησης καθώς και τα έξοδα εκπόνησης τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών, εφόσον δεν επακολουθεί κατασκευή του έργου για το οποίο εκπονήθηκαν, αλλιώς ενσωματώνονται στο κόστος του έργου. Στην ίδια κατηγορία ανήκουν και τα όμοια έξοδα που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα για την επέκταση της δραστηριότητας της επιχείρησης, όπως τα συμβολαιογραφικά, τα έξοδα δικηγόρων. Οι διάφοροι φόροι, τα έξοδα των λογιστών κλπ.

Τα έξοδα που γίνονται κατά την ίδρυση της επιχείρησης, για να αναγνωριστούν, καταχωρούνται σε προσωρινό βιβλίο Α' εγκαταστάσεων (εσόδων – εξόδων) που θεωρείται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. στο όνομα του ιδρυτή της επιχείρησης. Όταν η εταιρία συσταθεί, τα παραπάνω έξοδα μεταφέρονται στα βιβλία της, συγκεντρωτικά κατά λογαριασμό.

Τα έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης, **αποσβένονται**, είτε εφάπαξ, κατά το έτος που πραγματοποιούνται, είτε τμηματικά και **ισόποσα** μέσα σε μια πενταετία (Ν. 2190/1920 άρθρο 43 παρ.3 περ. α και φορολογικού νόμου Ν. 2238/1994 άρθρο 31 παρ. 1 περ. ιβ').

Σε νεοσύστατη επιχείρηση, η απόσβεση αρχίζει την πρώτη χρήση, από την έναρξη της παραγωγικής δράσης της και δεν εφαρμόζονται « δωδεκατημόρια » γιατί δεν θα είναι ισόποσες οι ετήσιες αποσβέσεις που απαιτεί ο νόμος.

Τα έξοδα επισκευής και συντήρησης που πραγματοποιούνται σε μισθούμενα ακίνητα, αποσβένονται κατά το έτος απόκτησής τους, καταχωρούνται δηλαδή στους οικείους λογαριασμούς δαπανών της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται.

Οι προσθήκες και βελτιώσεις που πραγματοποιούνται σε μισθωμένα ακίνητα, εκπίπτουν ισόποσα από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που διαρκεί η μίσθωση. «Σε περίπτωση κατά την οποία ο ετήσιος συντελεστής απόσβεσης που προκύπτει, είναι μικρότερος από το συντελεστή που ορίζεται από το Π. Δ. 100/1998 (Φ.Ε.Κ. 96/Α') , όταν αυτό είναι ιδιόκτητο, εφαρμόζονται τα οριζόμενα από το προεδρικό διάταγμα». Από 31/12/1999 και μετά, ο συντελεστής απόσβεσης, ο οποίος προσδιορίζεται με βάση το χρόνο μισθώσεως, δεν πρέπει να είναι μικρότερος από τον προβλεπόμενο του Π.Δ. 100/1998. Η ρύθμιση αυτή καταλαμβάνει και τα αναπόσβεστα υπόλοιπα κατά την 31/12/1999. Οι προσθήκες σημαντικής αξίας, καταχωρούνται σε υπολογαριασμό του 11.07 “ Κτίρια – Εγκαταστάσεις κτιρίων σε Ακίνητα τρίτων “, αλλά θα αποσβένονται σύμφωνα με την ως άνω διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΝΤΙΘΕΤΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ Κ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ

Οι αντίθετοι λογαριασμοί, μαζί με τους διάμεσους και τους μεταβατικούς, εντάσσονται σε ξεχωριστή κατηγορία λογαριασμών, οι οποίοι ονομάζονται “λογαριασμοί τεχνικής σκοπιμότητας”.

Χρησιμοποιούμε έναν αντίθετο λογαριασμό, στη θέση ενός άλλου λογαριασμού που λέγετε κύριος του. Ο **αντίθετος** λογαριασμός λειτουργεί όταν υπάρχει σκοπιμότητα να μη μειωθεί ο κύριος και να μείνει αμετάβλητη η αρχική αξία που απεικονίζεται σ’ αυτόν.

Οι αντίθετοι λογαριασμοί, παρακολουθούν **μόνο μειώσεις** των κύριων λογαριασμών τους, και για το λόγο αυτό ονομάζονται και **Αρνητικοί** Λογαριασμοί. Δέχονται μόνο μια κίνηση η οποία ανήκει στον κύριο λογαριασμό (στην χρέωση ή στην πίστωση), όταν αυτός (ο κύριος) δεν είναι δυνατόν να τη δεχτεί.

Οι αντίθετοι λογαριασμοί λειτουργούν και στα δύο πεδία του ισολογισμού. Υπάρχουν λογαριασμοί που δέχονται α) **πίστωση** αντί για κάποιον άλλο λογαριασμό του Ενεργητικού και λέγονται « **Αντίθετοι λογαριασμοί Ενεργητικού** » και β) **χρέωση**, αντί για κάποιο λογαριασμό παθητικού και ονομάζονται « **Αντίθετοι λογαριασμοί Παθητικού** ». Οι αντίθετοι λογαριασμοί ακολουθούν την κατάταξη του κύριου που αντί γι’ αυτόν, έχουν δεχτεί την κίνησή του. Όταν λοιπόν περιλαμβάνουν την πίστωση ενός λογαριασμού του Ενεργητικού, **δεν** θεωρούνται λογαριασμοί Παθητικού, αλλά αντίθετοι λογαριασμοί Ενεργητικού και αντίστροφα για τους Αντίθετους λογαριασμούς Παθητικού.

Αντίθετοι ή Αρνητικοί λογαριασμοί, είναι οι δευτεροβάθμιοι ή τριτοβάθμιοι λογαριασμοί, χρεώνονται ή πιστώνονται αντίθετα από τους κύριούς τους, για συγκεκριμένο λόγο.

Οι Αντίθετοι λογαριασμοί δημιουργούνται για λόγους:

- Σκοπιμότητας, για παράδειγμα όταν πρέπει να παρακολουθήσουμε μια συναλλαγματική εισπρακτέα που μεταβιβάσαμε σε τρίτο άτομο, διότι είμαστε υπεύθυνοι απέναντι στο τρίτο άτομο στην περίπτωση που δεν εξοφληθεί.
- Πληροφοριακούς, όταν θέλουμε π.χ. να δείξουμε την αρχική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου της επιχείρησης, και το πόσο έχει μειωθεί μέχρι τώρα.
- Ανάγκης, όταν πρέπει να μειωθεί κάποιος λογαριασμός χωρίς να γνωρίζουμε τους αναλυτικούς του λογαριασμούς.

Οι αντίθετοι λογαριασμοί δεν είναι αυτοτελείς. Πρέπει ταυτόχρονα να ελέγχεται κύριος και αντίθετος λογαριασμός, προκειμένου να έχουμε ολοκληρωμένη αντίληψη για το περιουσιακό στοιχείο το οποίο παρακολουθούν. Ανήκουν στην ίδια κατηγορία με τους κύριους λογαριασμούς (Ενεργητικού ή Παθητικού), παρά το ότι το υπόλοιπό τους καταγράφεται στην αντίθετη πλευρά.

Επειδή οι αντίθετοι λογαριασμοί παρακολουθούν μειώσεις του κυρίου τους λογαριασμού, το ποσό τους **δεν** μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του κυρίου λογαριασμού τους.

Οι αντίθετοι λογαριασμοί **κλείνουν** όταν πρόκειται να παύσει να λειτουργεί ο κύριος τους, με την μεταφορά του σε αυτόν ή στο τέλος της χρήσης, με τη μεταφορά του κυρίου λογαριασμού στην επόμενη χρήση. Στον ισολογισμό γράφονται αφαιρετικά από τον κύριό τους, για να γίνεται ξεκάθαρη η θέση του περιουσιακού στοιχείου.

Για παράδειγμα:

Κύριος λογαριασμός : ΚΤΙΡΙΑ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ -ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

(μείον) Αντίθετος λογαριασμός : Αποσβεσμένα κτίρια – εγκαταστάσεις Κτιρίων – τεχνικών έργων

Μερικοί τίτλοι Αντίθετων λογαριασμών

- Αποσβεσμένα κτίρια, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα, έπιπλα
- Αποσβεσμένες ασώματες ακινητοποιήσεις και αποσβεσμένα έξοδα πολυετούς απόσβεσης.
- Πελάτες, αντίθετος λογαριασμός αξίας ειδών συσκευασίας .
- Γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους , γραμμάτια προεξοφλημένα, μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων, πληρωτέων κλπ.

Η περισσότερο συνηθισμένη περίπτωση αντίθετων, είναι οι λογαριασμοί των αποσβέσεων. Ξέρουμε ότι τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, με τη λειτουργία τους για την παραγωγή, φθείρονται και ολοένα χάνουν την αξία τους. Η φθορά αυτή, αφού γίνεται για την παραγωγή, αποτελεί το κόστος της. Οπότε πρέπει μ' αυτή τη δαπάνη, από τη μία να επιβαρυνθεί το κόστος και από την άλλη να μειωθεί η αξία των παγίων.

Ενώ ξέρουμε ότι οπωσδήποτε φθείρονται τα πάγια, δεν γνωρίζουμε πόσο ακριβώς φθείρονται. Έτσι η απόσβεση που πραγματοποιείται, είναι ένα ποσό **όχι πραγματικό**, αλλά **υπολογιστικό**. Αν λοιπόν την υπολογιστική αυτή μείωση της αξίας των παγίων την καταχωρήσουμε στην πίστωσή τους, θα εμφανιστούν στον ισολογισμό με το υπόλοιπό τους όπως γίνεται και με τους υπόλοιπους λογαριασμούς. Αν γινόταν κάτι τέτοιο, όταν διαβάζουμε έναν ισολογισμό δεν θα ξέραμε δύο σημαντικά πράγματα :

- Αν έγιναν αποσβέσεις και πόσες φορές (έτη)
- Ποια η αρχική αξία των παγίων

Και οι δύο πληροφορίες πολύ χρήσιμες, κατά την γνώμη μου, αφού οι αποσβέσεις δεν είναι ακριβείς, αλλά υπολογιστικές, και γι' αυτό οι λογαριασμοί των παγίων πρέπει να διατηρούνται στην αρχική τους αξία. Στις αποσβέσεις, τη μείωση της αξίας των παγίων, αντί να τη δεχτούν οι ίδιοι οι λογαριασμοί των παγίων, τις δέχονται οι αντίθετοι λογαριασμοί τους οι οποίοι βρίσκονται στο Ενεργητικού.

Ο ίδιος χειρισμός εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση που γίνεται βαθμιαία απόσβεση σε οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο και όχι μόνο στα πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Ανάλογα περιστατικά συναντάμε, εκτός από τις αποσβέσεις, και σε άλλες περιπτώσεις, όπου επίσης κρίνεται αναγκαίο να μην εμφανιστεί το μέγεθος του κύριου λογαριασμού, για παράδειγμα, σε περίπτωση εξαγωγής εσωλογιστικών αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια της χρήσης.

Σχηματικά οι αντίθετοι λογαριασμοί παρουσιάζουν την παρακάτω εικόνα, σε σχέση με τον λογαριασμό ουσίας (κύριος λογ.) του οποίου αποτελούν “ συμπλήρωμά του ”.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
X Λ/ΣΜΟΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤ. Π		X Λ/ΣΜΟΣ ΟΥΣΙΑΣ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ Π	
X X X X X X X X X X			X X X X X X X X X X
X Λ/ΣΜΟΣ ΑΝΤΙΘΕΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤ. Π		X Λ/ΣΜΟΣ ΑΝΤΙΘΕΤΟΣ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ Π	
	X X X X X X X X X X	X X X X X X X X X X	

Οι αντίθετοι λογαριασμοί, μπορούν να εμφανιστούν στον ισολογισμό με δύο τρόπους:

- Στο πεδίο του ισολογισμού στο οποίο ανήκουν, σύμφωνα με το υπόλοιπό τους. Για παράδειγμα, οι αντίθετοι λογαριασμοί του Ενεργητικού να εμφανιστούν με πιστωτικό υπόλοιπο στο Παθητικό και οι αντίθετοι λογαριασμοί του Παθητικού να εμφανιστούν αντίστοιχα με Χρεωστικό υπόλοιπο στο Ενεργητικό.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Πάγια	10.000.000	Κεφάλαιο	9.500.000
Κυκλοφοριακό	7.000.000	Μακρ. Υποχρ.	4.000.000
Διαθέσιμο	4.000.000	Βραχυπρ. Υποχρ.	6.000.000
Αποσβ. μακρ.υποχρ.	500.000	Αποσβ. παγίων	2.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	<u>21.500.000</u>	ΣΥΝΟΛΟ	<u>21.500.000</u>

- Αφαιρετικά στο πεδίο των κύριων λογαριασμών όπου ανήκουν. Για παράδειγμα, ο αντίθετος λογαριασμός Ενεργητικού θα παραμείνει στο πεδίο του Ενεργητικού στον ισολογισμό ο οποίος θα ενεργήσει αφαιρετικά και αντίστοιχα, ο αντίθετος λογαριασμός του Παθητικού, να παραμείνει αφαιρετικά στο πεδίο του Παθητικού.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Πάγια	10.000.000	Κεφάλαιο	9.500.000
Αποσβ.	<u>2.000.000</u>	Μακρ. Υποχρ.	4.000.000
Κυκλοφοριακό	8.000.000	Αποσβ.	<u>500.000</u>
Κυκλοφοριακό	7.000.000		3.500.000
Διαθέσιμο	4.000.000	Βραχυπρ. Υποχρ.	6.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	<u>19.000.000</u>	ΣΥΝΟΛΟ	<u>19.000.000</u>

Παρατηρούμε πως **στο πρώτο παράδειγμα** υπάρχει μία αύξηση του συνόλου Ενεργητικού και Παθητικού σε σχέση με το δεύτερο παράδειγμα. Η διαφορά αυτή οφείλεται στις συνολικές αποσβέσεις δηλαδή στο άθροισμα των αντίθετων λογαριασμών (αποσβέσεις παγίων 2.000.000 + αποσβέσεις μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων 500.000 = 2.500.000) . Συγχρόνως παρατηρούμε πως οι αντίθετοι λογαριασμοί με τους κύριούς τους δεν έχουν καμία απολύτως σχέση. Σε πραγματικό ισολογισμό στον οποίο υπάρχουν υπέρογκα ποσά, τα ποσά των αντίθετων λογαριασμών “ χάνονται ” στο πλήθος των κονδυλίων.

Στην λογιστική πράξη εφαρμόζεται ο δεύτερος τρόπος, στον οποίο υπάρχει σχέση κύριου και αντίθετου λογαριασμού, όπως με την σειρά του το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό σχέδιο τον επέβαλε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Οι αποσβέσεις απεικονίζονται λογιστικά με δύο τρόπους :

Υπάρχει : α) ο **άμεσος τρόπος** στον οποίο χρεώνεται ο λογαριασμός της απόσβεσης (λογ. 66...) και πιστώνεται ο λογαριασμός του πάγιου περιουσιακού στοιχείου το οποίο αποσβένεται.

β) ο **έμμεσος τρόπος**, όπου χρεώνεται ο λογαριασμός απόσβεσης (λογ. 66) και πιστώνεται ο λογαριασμός του αποσβεσμένου παγίου (αντίθετος λογαριασμός παγίου).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :

Στην επιχείρηση ανήκει κτίριο για το οποίο το έτος 2006 υφίσταται απόσβεση 1.000 ευρώ. Στο τέλος της χρήσης 2006 πρέπει να γίνει η παρακάτω εγγραφή :

ή με τον άμεσο τρόπο:

		31/12		
		Αποσβέσεις κτιρίων	1.000	
		Κτίρια		1.000
		Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης		

ή με τον έμμεσο τρόπο:

		31/12		
		Αποσβέσεις κτιρίων	1.000	
		Αποσβεσμένα κτίρια		1.000
		Υπολογισμός ετήσιας απόσβεσης		

Ο λογαριασμός αποσβεσμένα κτίρια (λογ. 11.99 Αποσβεσμένα Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων – Τεχνικά Έργα) είναι αντίθετος του λογαριασμού κτίρια. Ο λογαριασμός αποσβέσεις κτιρίων (λογ. 66.01 Αποσβέσεις κτιρίων – Εγκαταστάσεις Κτιρίων – Τεχνικών Έργων), είναι λογαριασμός εξόδου – οργανικού εξόδου που βαρύνει το κόστος των προϊόντων ή υπηρεσιών και λειτουργιών της επιχείρησης.

Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, έχει υιοθετήσει τον **έμμεσο τρόπο** απόσβεσης παγίων, δηλαδή χρησιμοποιεί αντίθετο λογαριασμό, ο οποίος είναι δευτεροβάθμιος λογαριασμός του κύριου λογαριασμού του παγίου.

Εκτός από τις αποσβέσεις, οι οποίες ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος και οι οποίες παρακολουθούνται στον λογαριασμό 66 “ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ”, μπορούν να υπολογιστούν και **πρόσθετες** αποσβέσεις. Αυτές **δεν** ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος της επιχείρησης, και παρακολουθούνται από τον λογαριασμό 85 “ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ”. Είναι λογαριασμός ανόργανου εξόδου και στο τέλος της χρήσης μεταφέρεται απευθείας στα Αποτελέσματα Χρήσης.

Οι **δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί** του λογαριασμού 66 “ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ” βρίσκονται σε πλήρη αντιστοιχία με τους **πρωτοβάθμιους λογαριασμούς** 10 – 15 της ομάδας 1 (ομάδα παγίων περιουσιακών στοιχείων).

10 Εδαφικές εκτάσεις	66.00 Αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων
11 Κτίρια-Εγκ/σεις κτιρίων-Τεχνικά έργα	66.01 Απ/σεις κτιρίων-Εγκ/σεων Κτιρίων-Τεχν.έργ.
12 Μηχ/τα-Τεχν.Εγκ/σεις-Λοιπ.μηχ. εξοπλ.	66.02 Απ/σεις Μηχ/των-Τεχν.Εγκ/σεων-Λοιπού μηχ.εξ.
13 Μεταφορικά μέσα	66.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων
14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	66.04 Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού
16 Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης	66.05 Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης.

Ο λογαριασμός 66... Χρεώνεται κατά τη διενέργεια των αποσβέσεων και πιστώνεται ο αντίθετος λογαριασμός του παγίου της ομάδας 1, ο οποίος είναι δευτεροβάθμιος του κυρίου λογαριασμού του παγίου και έχει ως κωδικό το .99.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :

Για το λεωφορείο της επιχείρησης μάρκας FORD, με αρ. κυκλοφορίας ΗΚΥ 5584, το 2006 υπολογίστηκε απόσβεση ύψους 150 ευρώ. Η λογιστική απεικόνιση θα έχει ως εξής:

31/12			
66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓ. ΣΤΟΙΧ. ΕΝΣ. ΣΤΟ ΛΕΙΤ. ΚΟΣΤΟΣ		150	
66.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων			
66.03.00 Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων			
13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ			150
13.99 Αποσβεσμένα μέσα μεταφοράς			
13.99.00 Αποσβεσμένα αυτ/τα λεωφορεία			
Ετήσια απόσβεση			

Παράδειγμα :

Βιομηχανία έχει στην κατοχή της μηχανήματα αξίας 5.000 ευρώ. Η ετήσια απόσβεση είναι 12%. Από τη Φορολογική Νομοθεσία παρέχονται πρόσθετες αποσβέσεις ποσοστού 18% με τη μορφή κινήτρων.

Θα υπολογιστούν οι αποσβέσεις τακτικές και έκτακτες ξέροντας ότι τα μηχανήματα χρησιμοποιούνται όλη τη χρήση.

Έτσι θα έχουμε :

α) για τις τακτικές αποσβέσεις

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

	31/12		
	66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ. ΣΤΟΙΧ. ΕΝΣΩΜ. ΣΤΟ ΛΕΙΤ. ΚΟΣΤΟΣ	600.	
	66.02 Αποσβέσεις μηχ/των - τεχν. εγκατ. - λοιπού μηχ. εξοπλ.		
	66.02.00 Αποσβέσεις μηχανημάτων		
	12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕΧΝ.ΕΓΚ.- ΛΟΙΠ.ΜΗΧ.ΕΞ		600.
	12.99 Αποσβεσμένα μηχ/τα- Τεχν. εγκ.- λοιπ.μηχ.εξ.		
	12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα		
	Ετήσια απόσβεση μηχ/των, 5.000 X 12%		

β) για τις πρόσθετες αποσβέσεις

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

	31/12		
	85 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ. ΣΤΟΙΧ. ΜΗ. ΕΝΣΩΜΑΤ/ΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓ. ΚΟΣΤΟΣ	900	
	85.02 Αποσβέσεις μηχ/των - τεχν. εγκ.- λοιπ. μηχ. εξοπλ.		
	85.02.00 Αποσβέσεις μηχανημάτων		
	12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚ.- ΛΟΙΠ. ΜΗΧ. ΕΞ.		900
	12.99 Αποσβεσμένα μηχ/τα - Τεχ. Εγκ. - λοιπ. μηχ. εξ.		
	12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα		
	Πρόσθετη απόσβεση, 5.000 X 18%		

Σε περίπτωση που η κυριότητα του παγίου μεταβιβαστεί, καταστραφεί ή χαθεί το στοιχείο αυτό, το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνουμε είναι να μεταφέρουμε τον αντίθετο λογαριασμό του παγίου στον κύριό του. Δεν υπάρχει πλέον λόγος ύπαρξης του αντίθετου λογαριασμού, αφού δεν υπάρχει πλέον το πάγιο περιουσιακό στοιχείο που παρακολουθεί ο κύριος λογαριασμός και στη συνέχεια κάνουμε τη σχετική εγγραφή πώλησης, μεταβίβασης ή καταστροφής κλπ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :

Έχουμε το γενικό καθολικό :

X	13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	Π
4.000.		1.000

Στο αναλυτικό καθολικό έχουμε :

X 13.01 Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα Π	4.000		X 13.99 Αποσβεσμένα μέσα μεταφοράς Π	1.000
--------------------------------------	-------	--	--------------------------------------	-------

Και στο Αναλυτικό Καθολικό Β΄ Σειράς έχουμε:

X 13.99.01 Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτ/τα Π	1.000.
---	--------

Στις 31 / 1 / 2006 πωλείται το επιβατικό αυτοκίνητο της επιχείρησης αντί 3.200 ευρώ με μετρητά. Ο ετήσιος συντελεστής απόσβεσης μεταφορικών μέσων είναι 15%.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

<p style="text-align: center;"><u>31/1</u></p> <p>66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧ. ΕΝΣΩΜ/ΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤ. ΚΟΣΤ. 66.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων 66.03.01 Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών <u>αυτ/των</u> 13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ 13.99 Αποσβεσμένα μέσα μετα- φοράς 13.99.01 Αποσβεσμένα λοιπά επι- βατικά αυτ/τα</p>		50.		50
<p>Υπολογισμός απόσβεσης αυτ/του ..., 4.000. Χ 15% Χ 1/12 <u>31/1</u></p> <p>13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ 13.99 Αποσβεσμένα μέσα μεταφοράς 13.99.01 Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτ. <u>13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ</u> 13.01 Λοιπά επιβατικά αυτ/τα Μεταφορά του αντίθετου λ/σμού στον κύριό του</p>		1.050		1.050.
<p><u>31/1</u></p> <p>38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 38.00 Ταμείο 13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ 13.01 Λοιπά επιβατικά αυτ/τα 81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛ. 81.03 Έκτακτα κέρδη Πώληση αυτοκινήτου...</p>		3.200.		2.950 250

ΑΠΟΜΒΕΜΗΜ

ΜΤΑΘΕΡΗΜ & ΦΟΗΝΥΜΑΜ

ΣΥΝΤΕΛΕΜΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

Π.Δ. 299/2003 (ΦΕΚ 255/Τ.Α/4-11-2003)

(Όπως ισχύει για διαχειριστικές περιόδους από 1-1-2003 και μετά)

ΑΡΘΡΟ 3 - ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ & ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
1. Κτιριακές εγκαταστάσεις & οικοδομήματα		
α) Οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, κλινικές, σανατόρια και καταστήματα εξυπηρέτησης του κοινού, γενικώς	5%	8%
β) Οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως ξενοδοχεία	3%	6%
γ) Οικοδομές ή τμήματα αυτών, που χρησιμοποιούνται ως μπαγκαλόους ή κάμπινγκς και είναι κατασκευασμένες από ξύλο, καθώς και τις συναφείς εγκαταστάσεις, που επίσης είναι κατασκευασμένες από ξύλο	8%	12%
Για τις ίδιες οικοδομές ή τμήματα αυτών και τις συναφείς εγκαταστάσεις τους, που είναι κατασκευασμένες από τσιμέντο	5%	8%
δ) Οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις	3%	5%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
ε) Πρόχειρες κατασκευές (ξύλινες, πλαστικές κ.λπ.) που χρησιμοποιούνται για οποιαδήποτε χρήση	8%	12%
στ) Βιομηχανοστάσια, όπως αυτά νοούνται από τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τα παραρτήματα και παρακολουθήματά τους, καθώς και τις αποθήκες που είναι συνεχόμενες με αυτά και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση πρώτων υλών ή την πρώτη εναπόθεση των βιομηχανικών προϊόντων	5%	8%
ζ) Οικοδομήματα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία και συντήρηση καπνών σε φύλλα (αποθήκες καπνών ή άλλων εξαγωγίμων γεωργικών προϊόντων) και ως ξηραντήρια καπνού	5%	8%
η) Οικοδομήματα αεροδρομίων που χρησιμοποιούνται ως αεροσταθμοί επιβατών	2%	4%
θ) Οδικά δίκτυα εντός χώρου εργοστασίων ή χώρου που βρίσκεται οικισμός προσωπικού	3%	5%
2. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο υπολογίζονται στην αξία μόνο των κτισμάτων, ανεξάρτητα από τον τρόπο κατασκευής τους (συνήθης ή προκατασκευής).		
3. Από το ποσό της με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αναγνωριζόμενης απόσβεσης αφαιρείται η κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος παρεχόμενη απόσβεση κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) ή πέντε τοις εκατό (5%) επί του ακαθάριστου εισοδήματος της οικοδομής ή του καταστήματος, γραφείου κ.λπ., αναλόγως της περίπτωσης.		

ΑΡΘΡΟ 4 - ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
1. Μηχανήματα και εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στα οποία εξορύσσονται ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και μηχανήματα και εγκαταστάσεις τους		
α) Ατμοηλεκτρικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:		
αα) Λιγνιτικές μονάδες, μονάδες πετρελαίου (ΜΑΖΟΥΤ) και μονάδες φυσικού αερίου	4%	5%
β) Αεριοστροβιλικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ)	5%	7%
γ) Μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδυασμένου κύκλου:		
αα) Μονάδες ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ)	4%	7%
ββ) Μονάδες φυσικού αερίου	6%	7%
δ) Ντηζελοηλεκτρικές μονάδες (μονάδες εσωτερικής καύσης) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	5%	6%
ε) Υδροηλεκτρικοί σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:		
αα) Φράγματα	-	2%
ββ) Μηχανήματα και εγκαταστάσεις	3%	4%
στ) Μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εναλλακτικών μορφών:		
αα) Για αιολικά πάρκα & φωτοβολταϊκές & γεωθερμικές μονάδες	5%	7%
ζ) Σταθμοί συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας (ΣΗΘ)	5%	7%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
η) Μηχανήματα & εγκαταστάσεις μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας:		
αα) Γραμμές μεταφοράς	3%	4%
ββ) Υποσταθμοί μεταφοράς	4%	5%
γγ) Εναέρια καλώδια μεταφοράς δεδομένων	10%	12%
δδ) Συστήματα τηλεοπτείας-τηλεχειρισμών	18%	20%
θ) Μηχανήματα και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας:		
αα) Δίκτυα διανομής χαμηλής τάσης	5%	6%
ββ) Δίκτυα διανομής μέσης τάσης	4%	5%
γγ) Υποσταθμοί διανομής μέσης τάσης - χαμηλής τάσης	5%	6%
δδ) Υποσταθμοί διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης	4%	6%
εε) Κέντρα διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης	4%	6%
σση) Καλώδια μεταφοράς δεδομένων	7%	8%
ζζ) Συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών	18%	20%
ι) Εξοπλισμός συνεργείων συντήρησης μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, γενικά	10%	12%
ια) Ορυχεία επιχ/σεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα οποία εξορύσσονται ορυκτές ύλες για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	8%	10%
ιβ) Μηχανήματα και εγκαταστάσεις των παραπάνω ορυχείων:		
αα) Ηλεκτροκίνητο εκσκαπτικό εξοπλισμό (εκσκαφείς - αποθέτες - ταινιόδρομοι)	5%	6%
ββ) Τεχνικά έργα υποδομής και υποστήριξης	6%	7%
γγ) Χωματοουργικά μηχανήματα και οχήματα	14%	16%
δδ) Εξοπλισμός συνεργείων συντήρησης	10%	12%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
2. Τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις και τηλεπικοινωνιακά έργα		
α) Ψηφιακά κέντρα και ηλεκτρονικές τερματικές διατάξεις	15%	20%
β) Εξοπλισμός μετάδοσης (δικτύων)	11%	15%
γ) Τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και τηλετυπικές (TELEX) εγκαταστάσεις κέντρων και ραδιοηλεκτρικές εγκαταστάσεις	15%	20%
δ) Υπόγεια και υποβρύχια καλώδια - σωληνώσεις (συμβατικά και οπτικών ινών)	4%	7%
ε) Καλώδια σωληνώσεων οπτικών ινών	5%	8%
στ) Εναέρια ενσύρματα δίκτυα	8%	12%
Εναέρια ασύρματα δίκτυα	5%	8%
ζ) Κύριες τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και ραδιοηλεκτρικές συνδέσεις - συσκευές και θαλάμους	11%	15%
η) Δευτερεύουσες εγκαταστάσεις	8,5%	12,5%
θ) Καλωδιακά πλοία	3%	5%
3. Μηχανήματα & γενικά ειδικός εξοπλισμός ραδιοηλεκτρονικών σταθμών		
α) Κάμερες και παρελκόμενα, βίντεο και παρελκόμενα, καθώς και κινητές μονάδες εξωτερικών μεταδόσεων,	15%	20%
β) Κέντρα εκπομπής - αναμεταδότες (πομποί - αναμεταδότες και παρελκόμενα, πυλώνες - ιστοί και παρελκόμενα, καθώς και κεραιές εκπομπής - λήψης και παρελκόμενα)	7%	10%
γ) Λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις ραδιοηλεκτρονικών σταθμών	11%	15%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
4. Έργα δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, αντιπλημμυρικά έργα, έργα αντιρρύπανσης και κέντρα επεξεργασίας λυμμάτων		
α) Έργα δικτύων ύδρευσης:		
αα) Φράγματα	-	1%
ββ) Διύλιστήρια	1%	2%
γγ) Υδραγωγεία	1,5%	2,5%
δδ) Κύριοι τροφοδοτικοί αγωγοί	2%	3%
εε) Δευτερεύοντες τροφοδοτικοί αγωγοί	2,5%	3,5%
στστ) Δίκτυα διανομής, καθώς και εξωτερικά και εσωτερικά αντλιοστάσια	7%	10%
ζζ) Δεξαμενές	1%	2%
β) Έργα δικτύων αποχέτευσης:		
αα) Έργα βαρειάς υποδομής και βασικοί συλλεκτήρες	1%	2%
ββ) Δευτερεύοντες αγωγοί	1,5%	2,5%
γγ) Εξωτερικές διακλαδώσεις	2%	4%
δδ) Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις	7%	10%
γ) Αντιπλημμυρικά έργα:		
αα) Διευθετήσεις ρεμάτων	-	1%
ββ) Συλλεκτήρες ομβρίων υδάτων	1%	2%
γγ) Δίκτυα ομβρίων υδάτων	1,5%	2,5%
δδ) Φρεάτια υδροσυλλογής	2%	4%
δ) Έργα αντιρρύπανσης και κέντρα επεξεργασίας λυμμάτων:		
αα) Ερευνητικά κέντρα λυμμάτων και κέντρα λυμμάτων	3%	5%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
5. Μηχανήματα και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από τις καπνοβιομηχανίες		
α) Κοπτικές μηχανές, χαρμανιέρες, υγραντήρια και ξηραντήρια καπνών, εγκαταστάσεις μεταφοράς καπνών σε φύλλα και κεκομμένου, κλιματιστικές εγκαταστάσεις στους χώρους επεξεργασίας και βιομηχανοποίησης	7%	10%
β) Σιγαροποιητικές, κυτιοποιητικές, πακεταριστικές, λιθογραφικές μηχανές και σελλοφανέζες	8%	12%
6. Μηχανήματα και εγκαταστάσεις πρατηρίων υγρών καυσίμων και λιπαντηρίων		
α) Αντλίες και εξοπλισμό αυτών (των πρατηρίων)	8%	12%
β) Αεροσυμπιεστές και γρασσαδόροι	11%	15%
7. Δοχεία μεταφοράς υγρών και αερίων, δεξαμενές κ.λπ.		
α) Δοχεία μεταφοράς υγρών υλών (βαρελιών κ.λπ.)	24%	30%
β) Χαλύβδινες φιάλες υγραερίου	11%	15%
γ) Δίκτυα σωληνώσεων υγρών καυσίμων & σχετικά εξαρτήματα	7%	10%
δ) Μεταλλικές και από σκυρόδεμα δεξαμενές εναποθήκευσης υγρών καυσίμων	3%	5%
8. Ψυκτικά μηχανήματα		
α) Ψυκτικά μηχανήματα (ψυγεία διατήρησης τροφίμων κ.λπ.) και εγκαταστάσεις κλιματισμού και κεντρικής θέρμανσης (λέβητες - καυστήρες κ.λπ.) στους χώρους παραγωγής	8%	12%
β) Ψυγεία αποθήκευσης τροφίμων γενικά σε εγκαταστάσεις τρίτων	15%	20%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
9. Γερανοφόρα και ανυψωτικά μηχανήματα	11%	15%
10. Μηχανήματα παραγωγής ταινιών (κινηματογραφικών, βίντεο και συναφών)	11%	15%
11. Ειδικές εγκαταστάσεις & μηχανήματα των παρακάτω επιχειρήσεων		
α) Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων, βυρσοδεψίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι, παραγωγής πλαστικών ειδών και εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών	8%	12%
β) Υποδηματοποιίας, παραγωγής νημάτων & υφασμάτων από μαλλί & μετάξι (φυσικό ή τεχνητό), παραγωγής χημικών & φαρμακευτικών προϊόντων, διύλιστηρίων, παραγωγής τσιμέντου & παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, αλουμίνας και αλουμινίου	11%	15%
12. Μήτρες (καλούπια) που έχουν κατασκευασθεί από οποιαδήποτε ύλη, εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής	11%	15%
13. Οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης		
α) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου	2%	4%
β) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής & συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου & ηλιακό θερμοσίφωνικό οικιακό σύστημα	4,5%	6,5%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
γ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες	3%	5%
14. Για τα μηχανήματα και ειδικές εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου		
α) Αγωγοί μεταφοράς & διανομής φυσικού αερίου χαλύβδινους ή πολυαιθυλαινίου και τις εγκαταστάσεις τους, δεξαμενές υγροποιημένου φυσικού αερίου από σκυρόδεμα και ειδικό μέταλλο και υπόγειες αποθήκες φυσικού αερίου	1,5%	2,5%
β) Μηχανήματα ηλεκτρονικής εγκατάστασης καθοδικής προστασίας αγωγών φυσικού αερίου	4%	7%
γ) Σταθμοί μέτρησης και ρύθμισης της πίεσης του φυσικού αερίου και σταθμοί συμπίεσης	2%	4%
δ) Κρυογενικές εγκαταστάσεις αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου μετά των εξαρτημάτων τους	1,5%	2,5%

ΑΡΘΡΟ 5 - ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
1. Εγκαταστάσεις γενικά των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες	15%	20%
2. Εγκαταστάσεις γενικά των επιχειρήσεων που παράγουν πολεμικά είδη με εκρηκτικές ύλες	27%	33%
3. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό δεν δικαιούνται να διενεργήσουν τις κατά τα άρθρα 3, 4 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.		

ΑΡΘΡΟ 6 - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ, ΕΞΟΥΡΞΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ ΥΛΩΝ		
1. Λατομεία, ή μεταλλεία	7%	10%
2. Έξοδα κατασκευής ιδιωτικών οδών, πλατειών, δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και αντιπλημμυρικών έργων	4%	7%
3. Έξοδα κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υποσταθμών μεταφοράς και γραμμών διανομής χαμηλής τάσης και γραμμών μεταφοράς αυτής	7%	10%
4. Σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά μηχανήματα	11%	15%
5. Η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών προς αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250). Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχ/σεων.		

**ΑΡΘΡΟ 7 - ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ, ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ, ΔΙΩΡΥΓΕΣ,
ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
1. Λιμενικά έργα και ναυπηγεία		
α) Λιμένες, αποβάθρες, ορμητήρια και προβλήτες	7%	10%
β) Έργα ελάφρυνσης πρανών	11%	16%
γ) Ρυμούλκες, βυθοκόρους, πλωτούς γεραμούς, ακάτους, πορθμεία, λέμβους, φορτηγίδες, πλωτήρες και λοιπά συναφή στοιχεία	8%	12%
δ) Μόνιμες δεξαμενές από σκυρόδεμα και πλωτές δεξαμενές	5%	8%
ε) Ναυπηγικές κλίνες	7%	10%
στ) Σχέδια ναυπήγησης πλοίων	27%	33%
2. Πάγια περιουσιακά στοιχεία των εργοληπτικών επιχειρήσεων δημόσιων και ιδιωτικών έργων		
α) Ξυλεία η οποία χρησιμοποιείται σε οικοδομικά και άλλα τεχνικά έργα	24%	30%
β) Μεταλλικά ικριώματα	7%	10%
γ) Προωθητήρες γαιών (μπουλντόζες), φορτωτές, ισοπεδωτές, αεροσυμπιεστές, εκσκαφείς, ασφαλτικά μηχανήματα, γεωτρύπανα, αναβατόρια, μηχανικά φτυάρια, αυτοκινούμενους αποξεστήρες, θραυστήρες, τριβείς, σιλοκόσκινα, δονητές και αναμικτήρες σκυροδέματος, οδοστρωτήρες κ.λπ.	11%	15%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
3. Εγκαταστάσεις γενικά των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης διωρύγων	11%	16%
4. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του άρθρου αυτού δεν δικαιούνται να διενεργούν τις κατά τα άρθρα 3, 4, 7 παράγραφος 1 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.		
5. Εγκαταστάσεις αεροδρομίων		
α) Αεροδιαδρόμους, γέφυρες διέλευσης αεροσκαφών, χώρους πίστας αεροδρομίου για στάθμευση αεροσκαφών, γέφυρες επιβίβασης επιβατών, σύστημα τροφοδοσίας επεξεργασμένου αέρα και ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης αποσκευών	2%	4%
β) Υπόγειο σύστημα παροχής ρεύματος 400HZ στα αεροσκάφη	7%	10%
γ) Οπτικά αεροβοηθήματα:		
αα) Εργασίες κατασκευής	2%	4%
ββ) Εξοπλισμός	3%	5%
δ) Τηλεπικοινωνιακά συστήματα	2%	4%

**ΑΡΘΡΟ 8 - ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ ΑΝΩΤΕΡΟΣ	
Γεωργικά μηχανήματα και εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τις γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις		
α) Ελκυστήρες, αλωνιστικές μηχανές, οδοντωτές σβάρνες, σκαλιστήρια, καλλιεργητές, άροτρα, δισκοσβάρνες, χορτοαναδευτές, χορτοσωρευτές, σπαρτικές μηχανές, φορητά αναβατόρια, μηχανές τεμαχισμού σανών για αποθήκευση (στάσιμες), μηχανές άλεσης τροφών, ρυμούλκες, θεριστικές μηχανές, αυτοδελτικές, χορτοσυλλεκτοδεματικές, πατατοσυλλεκτικές και θεριζοαλωνιστικές μηχανές, φορτωτικές, χορτοκοπτικές, συλλεκτικές βάμβακος και συλλεκτικές αραβόσιτου μηχανές, φρέζες, τευτλοεξαγωγείς, κινητήρες εσωτερικής καύσης και αντλητικά συγκροτήματα	8%	12%
β) Λιπασματοδιανομείς και ψεκαστήρες	10%	14%
γ) Λοιπά μηχανήματα	7%	10%

**ΑΡΘΡΟ 9 - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ,
ΒΙΝΤΕΟΚΑΣΕΤΩΝ - DVD ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ ΑΝΩΤΕΡΟΣ	
Πάγια περιουσιακά στοιχεία επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται κινηματογραφικές ταινίες, βιντεοκασέτες - D.V.D., καθώς και ραδιοτηλεοπτικών σταθμών		
α) Κινηματογραφικές ταινίες:		
για το πρώτο έτος	75%	80%
για το δεύτερο έτος	11%	12%
για το τρίτο έτος	7%	8%
για το τέταρτο έτος	7%	-
<p>Η απόσβεση υπολογίζεται σε δωδεκάμηνη βάση ανεξάρτητα από το χρόνο εκμετάλλευσης της ταινίας στο οικείο διαχειριστικό έτος, με τον περιορισμό ότι αυτή δεν μπορεί να υπερβεί κατά το πρώτο έτος τα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν από την εκμετάλλευση της ταινίας. Η τυχόν διαφορά της μειωμένης κατά το πρώτο έτος απόσβεσης προσαυξάνει τις αποσβέσεις του δεύτερου έτους ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, ώστε για τα πρώτα δύο (2) έτη η συνολική απόσβεση να ανέρχεται στο ογδόντα έξι τοις εκατό (75% + 11% = 86%) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των κατώτερων συντελεστών ή στο ενενήντα δύο τοις εκατό (80% + 12% = 92%) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των ανώτερων συντελεστών.</p>		

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ
ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ ΑΝΩΤΕΡΟΣ

β)	Βιντεοταινίες - D.V.D.:		
	για το πρώτο έτος	65%	70%
	για το δεύτερο έτος	25%	30%
	για το τρίτο έτος	10%	-%
γ)	Οι τηλεταινίες, τηλεσειρές, μουσικές εκπομπές, εορταστικές εκπομπές, κινούμενα σχέδια, τηλεπαιχνίδια, ψυχαγωγικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, αθλητικές και ποικίλου περιεχομένου αναλόγως του χρόνου εκμετάλλευσής τους αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 43 του Κ.Ν. 2190/1920, αν η εκμετάλλευσή τους διαρκεί ένα έτος ή περισσότερα του ενός αντίστοιχα.		

ΑΡΘΡΟ 10 - ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ
ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ ΑΝΩΤΕΡΟΣ

1. Μεταφορικά μέσα (εκτός από πλωτά και εναέρια) & τροχαίο υλικό			
α)	Τουριστικά λεωφορεία (πούλμαν) και λεωφορεία μεταφορικών επιχειρήσεων	15%	20%
β)	Φορητά αυτοκίνητα	15%	20%
γ)	Επιβατηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλές:		
	αα) Εκπαιδευτηρίων	11%	15%
	ββ) Επιχειρήσεων ενοικίασης αυτοκινήτων & μοτοσικλετών και εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών (αυτοκινήτων & μοτοσικλετών)	19%	25%
	γγ) Λοιπών επιχειρήσεων	11%	15%
δ)	Μοτοποδήλατα και ποδήλατα	11%	15%
ε)	Οχήματα χωματουργικών έργων εντός ορυχείου, εξαιρουμένων εκείνων που αναφέρονται στην υποπ. γγ' της περ. ιβ' της παρ, 1 του άρθρου 4	19%	25%
στ)	Οχήματα μεταφοράς προσώπων εντός ορυχείου	11%	15%
ζ)	Σιδηροτροχιές και τροχαίο υλικό	3%	5%
η)	Λοιπά μέσα και μηχανήματα συγκοινωνιακών επιχειρήσεων	8%	12%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ		ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
		ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
2. Εναέρια μεταφορικά μέσα			
α)	Καινούργια αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα	4%	6%
β)	Μεταχειρισμένα αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα	4%	6%
πλέον ένα τοις εκατό (1%) για κάθε έτος το οποίο παρήλθε από το επόμενο έτος της κατασκευής μέχρι το έτος της απόκτησης.			
3. Πλοία και λοιπά πλωτά μέσα χωρητικότητας φορτίου κάτω των 500 τόνων:			
	το πρώτο έτος εκμετάλλευσης υπό ελληνική σημαία	15%	20%
	ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος	7%	10%
	ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης	3%	5%
4. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως και 3 αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση που προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές από διατάξεις ειδικών νόμων.			

ΑΡΘΡΟ 11 - ΕΙΔΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ		ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
		ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
1.	Είδη εξοπλισμού γενικά (έπιπλα, σκεύη κ.λπ.) σανατορίων, κλινικών, εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης	24%	30%
2.	Είδη εξοπλισμού γενικά (έπιπλα, σκεύη κ.λπ.) λοιπών επιχειρήσεων	15%	20%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ		ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
		ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
2. Εναέρια μεταφορικά μέσα			
α)	Καινούργια αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα	4%	6%
β)	Μεταχειρισμένα αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα	4%	6%
πλέον ένα τοις εκατό (1%) για κάθε έτος το οποίο παρήλθε από το επόμενο έτος της κατασκευής μέχρι το έτος της απόκτησης.			
3. Πλοία και λοιπά πλωτά μέσα χωρητικότητας φορτίου κάτω των 500 τόνων:			
	το πρώτο έτος εκμετάλλευσης υπό ελληνική σημαία	15%	20%
	ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος	7%	10%
	ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης	3%	5%
4. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως και 3 αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση που προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές από διατάξεις ειδικών νόμων.			

ΑΡΘΡΟ 11 - ΕΙΔΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ		ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
		ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
1.	Είδη εξοπλισμού γενικά (έπιπλα, σκεύη κ.λπ.) σανατορίων, κλινικών, εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης	24%	30%
2.	Είδη εξοπλισμού γενικά (έπιπλα, σκεύη κ.λπ.) λοιπών επιχειρήσεων	15%	20%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
3. Είδη εξοπλισμού γραφείου, δηλαδή αριθμομηχανές, λογιστικές μηχανές, φωτοαντιγραφικά και φωτοτυπικά μηχανήματα, γραφομηχανές, μαγνητόφωνα, προβολείς διαφανειών, τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές, συσκευές TELEX, FAX, καθώς και τα επιστημονικά όργανα και τις συσκευές εργαστηρίου χημείου	15%	20%
4. Πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης	29%	35%
5. Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα, γενικώς	24%	30%
Αν χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης	34%	40%
Λογισμικό (SOFTWARE) ηλεκτρονικών υπολογιστών	24%	30%
Η απόσβεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού (SOFTWARE) μπορεί να γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθενται σε λειτουργία.		
6. Είδη υγιεινής ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων και κλινικών, στις περιπτώσεις που αυτά θεωρούνται εγκαταστάσεις των παραπάνω επιχειρήσεων και όχι των ακινήτων	15%	20%
7. Φωτεινές επιγραφές εγκατεστημένες σε ακίνητα τρίτων	15%	20%

ΑΡΘΡΟ 12 - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΓΙΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	
	ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ	ΑΝΩΤΕΡΟΣ
Πάγια στοιχεία ασκούμενης δραστηριότητας, η οποία εντάσσεται στις υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών		
α) Μηχανήματα & λοιπές επαγγελματικές εγκαταστάσεις, όργανα & συσκευές εργαστηρίου χημείου & συναφών ειδών και έπιπλα & σκεύη	15%	20%
β) Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα και λογισμικό (SOFTWARE) ηλεκτρονικών υπολογιστών	24%	30%
γ) Οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέχρι ποσοστού 75% της δαπάνης		
αα) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου	2%	4%
ββ) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα	4,5%	6,5%
γγ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες	3%	5%
δ) Επιστημονικά περιοδικά και συγγράμματα	-	100%

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΜΕΘΟΔΟΥ**Π.Δ. 299/2003 (ΦΕΚ 255/Τ.Α'/4-11-2003)****(Όπως ισχύει για διαχειριστικές περιόδους από 1-1-2003 και μετά)****ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΣΒΕΣΤΟΥΝ
ΜΕ ΤΗ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟ (ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ
ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ Ή ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ)**

Α/Α	Διατάξεις του Π.Δ. 299/2003	Περιγραφή παγίων	Συντελεστές απόσβεσης			
			σταθερή μέθοδος (%)		φθίνουσα μέθοδος (%)	
			κατώτερος	ανώτερος	κατώτερος	ανώτερος
1	Άρθρο 4 §1 Περίπτ. α', υποπερίπτ. αα'	Μηχανήματα και εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας: Λιγνιτικές μονάδες, μονάδες πετρελαίου (ΜΑΖΟΥΤ) και μονάδες φυσικού αερίου	4	5	12	15
2	" β'	Αεριοστροβιλικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΙΖΕΛ)	5	7	15	21
3	" γ', υποπερίπτ. αα'	Μονάδες ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΙΖΕΛ)	4	7	12	21
4	" γ', " ββ'	Μονάδες φυσικού αερίου	6	7	18	21
5	" δ'	Ντιζελοηλεκτρικές μονάδες (μονάδες εσωτερικής καύσης) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	5	6	15	18
6	" ε', υποπερίπτ. ββ'	Μηχανήματα και εγκαταστάσεις υδρο-ηλεκτρικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	3	4	9	12
7	" στ', υποπερ. αα'	Αιολικά πάρκα και φωτοβολταϊκές και γεωθερμικές μονάδες	5	7	15	21
8	Περίπτ. ζ'	Σταθμοί συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας (ΣΗΘ)	5	7	15	21

Α/Α	Διατάξεις του Π.Δ. 299/2003	Περιγραφή παγίων	Συντελεστές απόσβεσης			
			σταθερή μέθοδος (%)		φθίνουσα μέθοδος (%)	
			κατώτερος	ανώτερος	κατώτερος	ανώτερος
9	" η', υποπερίπτ. αα'	Γραμμές μεταφοράς	3	4	9	12
10	" η', " ββ'	Υποσταθμοί μεταφοράς μεταφοράς δεδομένων	4	5	12	15
			10	12	30	36
12	" η', " δδ'	Συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών	18	20	54	60
13	" θ', υποπερίπτ. αα'	Δίκτυα διανομής χαμηλής τάσης	5	6	15	18
14	" θ', " ββ'	Δίκτυα διανομής μέσης τάσης	4	5	12	15
15	" θ', " γγ'	Υποσταθμοί διανομής μέσης τάσης- χαμηλής τάσης	5	6	15	18
16	" θ', " δδ'	Υποσταθμοί διανομής υψηλής τάσης-μέσης τάσης	4	6	12	18
17	" θ', " εε'	Κέντρα διανομής υψηλής τάσης- μέσης τάσης	4	6	12	18
18	" θ', " σιστ'	Καλώδια μεταφοράς δεδομένων	7	8	21	24
19	" θ', " ζζ'	Συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών	18	20	54	60
20	" ιβ', υποπερίπτ. αα'	Ηλεκτροκίνητος εκσκαπτικός εξοπλισμός (εκσκαφείς - αποθέτες - ταινιόδρομοι) ορυχείων	5	6	15	18
21	" ιβ', " γγ'	Χωματουργικά μηχανήματα και οχήματα ορυχείων	14	16	42	48
22	<u>Άρθρο 4 § 5</u> Περίπτ. α'	<u>Μηχανήματα και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από τις καπνοβιομηχανίες:</u> Κοπτικές μηχανές, χαρμανιέρες, υγραντήρια και ξηραντήρια καπνών, εγκαταστάσεις μεταφοράς καπνών σε φύλλα και κεκομμένου, κλιματιστικές εγκαταστάσεις στους χώρους επεξεργασίας και βιομηχανοποίησης	7	10	21	30
23	" β'	Σιγαροποιητικές, κυτιοποιητικές, πακεταριστικές, λιθογραφικές μηχανές και σελλοφανέζες	8	12	24	36

Α/Α	Διατάξεις του Π.Δ. 299/2003	Περιγραφή παγίων	Συντελεστές απόσβεσης			
			σταθερή μέθοδος (%)		φθίνουσα μέθοδος (%)	
			κατώτερος	ανώτερος	κατώτερος	ανώτερος
24	Άρθρο 4 § 7 Περίπτ. γ'	<u>Δοχεία μεταφοράς υγρών και αερίων, δεξαμενές κλπ.</u> Δίκτυα σωληνώσεων υγρών καυσίμων και τα σχετικά εξαρτήματα	7	10	21	30
25	" δ'	Μεταλλικές και από σκυρόδεμα δεξαμενές εναποθήκευσης υγρών καυσίμων	3	5	9	15
26	Άρθρο 4 § 8 περίπτ. α'	Ψυκτικά μηχανήματα (ψυγεία διατήρησης τροφίμων κ.λπ.) και εγκαταστάσεις κλιματισμού και κεντρικής θέρμανσης (λέβητες-καυστήρες κ.λπ.) στους χώρους παραγωγής.	8	12	24	36
27	Άρθρο 4 § 9	Γερανοφόρα και ανυψωτικά μηχανήματα	11	15	33	45
28	Άρθρο 4 § 11 Περίπτ. α'	<u>Ειδικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα των παρακάτω επιχειρήσεων:</u> Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων, βυρσοδεψίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι, παραγωγής πλαστικών ειδών και εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών	8	12	24	36
29	" β'	Υποδηματοποιίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από μαλλί και μετάξι (φυσικό ή τεχνητό), παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων, διυλιστηρίων, παραγωγής τοιμέntου και παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, αλουμίνιας και αλουμινίου.	11	15	33	45

Α/Α	Διατάξεις του Π.Δ. 299/2003	Περιγραφή παγίων	Συντελεστές απόσβεσης			
			σταθερή μέθοδος (%)		φθίνουσα μέθοδος (%)	
			κατώτερος	ανώτερος	κατώτερος	ανώτερος
30	Άρθρο 4 § 12	Μήτρες (καλούπια) που έχουν κατασκευασθεί από οποιαδήποτε ύλη, εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής	11	15	33	45
31	Άρθρο 4 § 14	<u>Μηχανήματα και ειδικές εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου:</u>				
	Περίπτ. γ'	Σταθμοί μέτρησης και ρύθμισης της πίεσης του φυσικού αερίου και σταθμοί συμπίεσης	2	4	6	12
32	" δ'	Κρυογενικές εγκαταστάσεις αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου μετά των εξαρτημάτων τους	1,5	2,5	4,5	7,5
33	Άρθρο 4 § 15 περίπτ. β'	Λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις των λοιπών επιχειρήσεων (με την προϋπόθεση ότι αυτά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται άμεσα στην παραγωγική διαδικασία)	11	15	33	45
34	Άρθρο 6 § 4	Σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά μηχανήματα των επιχειρήσεων λατομείων, εξόρυξης μεταλλευμάτων ή άλλων ορυκτών υλών	11	15	33	45

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- **Λογιστικά, Κοστολόγηση, Φοροτεχνικά, Ε. Γ. Λ. Σ. - Κ. Β. Σ. στην πράξη**
 - *Καραγιάννης Δημήτριος Ι. - Θεσσαλονίκη 2002*
- **Χρηματοοικονομική**
 - *A. A. Gropelli & Ehsan Nikbakht - Έτος 2002*
- **Γενικές Αρχές Λογιστικής**
 - *Αριστοτέλης Κοντάκος, Κώστας Μαργαρώνης, Αντώνης Ζαρίφης – Έτος 1997*
- **Μηνιαία Αποτελέσματα & Μηνιαίοι Ισολογισμοί**
 - *Εμμανουήλ Ι. Σακέλλης - Σεπτέμβριος 1997*
- **Ανάλυση - Ερμηνεία του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου**
 - *Θεόδωρος Γ. Γρηγοράκος - Έκδοση 8^η, Α. Ν. Σακκουλά – Έτος 2001*
- **Γενική Λογιστική**
 - *Αριστοτέλης Γ. Κοντάκος - 5η Έκδοση*
- **Εγχειρίδιο του Λογιστή - Εργατικά & Φορολογικά Θέματα 2007**
 - *Φορολογιστική*